

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E
cu privire la contestația depusă de

Dorin Munteanu

împotriva hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii
(evaluarea externă conform Legii nr. 65/2023)

(Dosarul nr. 3-29/24
PIGD 2-24124523-01-3-04112024)

Relația dintre Codul administrativ și Legea nr. 65/2023. Credibilitatea poziției reclamantului privind intrarea în posesia unui automobil achiziționat la prețul de 10.000 MDL; neacceptarea faptului că părinții sunt beneficiarii efectivi ai apartamentului achitat de către reclamant; admisibilitatea aplicării indicelui cheltuielilor de consum al populației în cadrul evaluării externe.

26 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință de judecată publică contestația depusă de Dorin Munteanu împotriva hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii de acceptare a raportului de nepromovare a evaluării externe, cu constatarea nepromovării evaluării în baza Legii nr. 65/2023

Completul de judecată special al Curții Supreme de Justiție compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Stella Bleșceaga,

Diana Stănilă, *judecători*,

Marianna Boico, Olesea Suduc – *grefieri*,

Cu participarea:

Reclamantului: Dorin Munteanu,

Reprezentantului reclamantului – avocatul Vitalie Zama,

Reprezentantului Consiliului Superior al Magistraturii, Olesea Ciobanu,

Reprezentanților Comisiei de evaluare, avocaților Roger Gladei și Valeriu Cernei,

constată următoarele:

ÎN FAPT

A. Poziția reclamantului Dorin Munteanu (f.d. 2-21)

1. Dorin Munteanu a depus acțiune împotriva Consiliului Superior al Magistraturii și Comisiei de evaluare externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, ulterior concretizată, prin care a solicitat:

- anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 595/36 din 29 octombrie 2024 cu privire la raportul Comisiei de evaluare externă a candidatului la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție Dorin Munteanu;
- anularea raportului de evaluare a Comisiei de Vetting în privința lui Dorin Munteanu candidat la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, din 1 octombrie 2024;
- dispunerea reluării procedurii de evaluare a lui Dorin Munteanu de către Comisia independentă de evaluare externă a integrității judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, potrivit prevederilor art. 18 alin. (2¹) pct. 2) lit. a) din Legea nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

2. În motivarea acțiunii Dorin Munteanu a indicat, că a depus dosarul pentru a participa la concursul pentru funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție. Potrivit raportului Comisiei de evaluare externă a candidatului la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție din 1 octombrie 2024, s-a propus ca Dorin Munteanu să nu promoveze evaluarea externă pe motiv de necorespondere cu criteriul stabilit la art. 11, alin. (3) lit. a) din Legea nr. 65/2023.

3. Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 595/36 din 29 octombrie 2024 s-a acceptat raportul Comisiei de evaluare externă a candidatului la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, Dorin Munteanu, s-a eliberat

din funcție judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Dorin Munteanu în temeiul art. 17, alin. (4) din Legea nr. 65/2023, s-a decăzut Dorin Munteanu din dreptul de a exercita funcția de judecător timp de 7 (șapte) ani, din data rămânerii definitive a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii, s-a informat Autoritatea Națională de Integritate că Dorin Munteanu nu are dreptul de a exercita funcții de demnitate publică timp de 7 ani, din data rămânerii definitive a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii, s-a lipsit Dorin Munteanu de dreptul la indemnizația unică de concediere.

4. În opinia reclamantului raportul Comisiei de evaluare externă și hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 595/36 din 29 octombrie 2024, sunt eronate, neîntemeiate și ilegale și ca consecință lovite de nulitate și pasibile anulării.

5. În acest sens, Dorin Munteanu a invocat lipsa de independență și imparțialitate a Consiliului Superior al Magistraturii, or, componența Consiliului Superior al Magistraturii care a adoptat hotărârea contestată, nu a satisfăcut cerințele Convenției Europene privind independență și imparțialitatea unui tribunal. Consiliul nu avea caracter deliberativ în adoptarea unei hotărâri ce viza cariera judecătorului Dorin Munteanu, fiind constituit din membri, dintre care majoritatea nu aveau calitatea de judecător. Această poziție este susținută și de prevederile pct. 6.4/1 ale Regulamentului Consiliului Superior al Magistraturii, potrivit căruia ședințele Plenului Consiliului, la care se examinează chestiuni ce țin de cariera judecătorului, sunt deliberative dacă din membri prezenți la ședință cel puțin jumătate sunt membri-judecători.

6. Cu referire la exercitarea dreptului discreționar, a afirmat că, marja de apreciere a Comisiei de evaluare nu poate fi absolută și este limitată de prevederile art. 16 și art. 137 alin. (1) din Codul administrativ, care prevăd imperativ că discreția sau marja de apreciere a autorităților nu poate fi arbitrară și urmează a fi exercitată cu bună-credință. Astfel, în alte decizii emise de Comisia de evaluare în privința altor candidați, într-o manieră stranie, Comisia nu a avut dubii serioase cu privire la niciun aspect privind integritatea financiară a candidaților respectivi. Prin urmare, având obligația de a trata aceleași situații în mod identic, Comisia de evaluare a exercitat discreția sa în mod diferit, fapt prin care a încălcat art. 137 din Codul administrativ.

7. Reclamantul a mai menționat și termenul de verificare excesiv de mare, și anume, de 12 ani prevăzut de prevederile art. 11, alin. (3), pct. a) din Legea nr. 65/2023, fiind în contradicție cu art. 23 din Constituția, deoarece Comisia și-a axat decizia pe fapte din trecutul foarte îndepărtat. În acest sens reclamantul a invocat și cauza Oleksandr Volkov c. Ucrainei.

8. La fel a atras atenția că, în cazul de mai sus Înalta Curte a considerat că există încălcare, având în vedere termenul de 4-7 ani. Pe când în speță Comisia s-a axat pe fapte care au avut loc cu mai mulți ani în urmă. Astfel, având în vedere constatările Curții de la Strasbourg în cauza specificată supra termenul de verificare excesiv de mare, în ceea ce privește necorespunderea criteriului de

integritate financiară a judecătorilor, este o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de Articolul 6 § 1 din Convenție.

9. Un alt aspect de procedură pe care l-a indicat reclamantul, constituie lipsa dublului grad de jurisdicție, or, potrivit prevederilor art. 119 din Constituție, folosirea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii. Cu toate acestea, potrivit prevederilor art. 18 alin. (6) din Legea nr. 65/2023, decizia completului de judecată este irevocabilă din momentul emiterii. Astfel, în opinia reclamantului art. 18 alin.(6) din Legea nr.65/2023, vine în contradicție cu prevederile art.119 din Constituția RM.

10. Prin decizia nr. 500 din 15 mai 2012 a Curții Constituționale a României, având prevederile din art. 119 din Constituția Republicii Moldova, s-a extins aplicarea principiului „dublului grad de jurisdicție” și cauzelor în materie civilă. Totodată, accesul la justiție, ca element esențial al dreptului la un proces echitabil, este legat de principiul preeminenței dreptului, care nu poate fi conceput în absența posibilității de a sesiza instanțele judecătorești. Astfel, în opinia reclamantului este oportună și rezonabilă preluarea practicii Curții Constituționale a României precum că dreptul la „dublu grad de jurisdicție” se extinde și cauzelor în materie civilă.

11. Dorin Munteanu a susținut că, în lumina constatărilor Curții de la Strasbourg pe cauza Volcov c. Ucrainei, Comisia independentă de evaluare externă a integrității judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, nu este independentă și imparțială.

12. Totodată, a reținut violarea dreptului la respectul vieții private în acest sens a invocat jurisprudența unitară a CtEDO, conform căreia eliberarea din funcție, constituie o ingerință în exercitarea de către aceasta a dreptului la respectarea vieții private, în sensul art. 8 din Convenție, anume din perspectivă că viața privată include dreptul unui individ de a crea și dezvolta relații cu alte persoane, inclusiv relații de natură profesională sau de afaceri.

13. Dorin Munteanu a menționat că, în cazul său, urmare a deciziei contestate a Comisiei vetting, au fost afectate un șir de relații personale și profesionale, ingerință care nu răspunde exigenței legalității, scopului legitim și nu trece testul proporționalității.

14. De asemenea, a susținut că actul administrativ individual emis nu este motivat, întrucât autoritatea pârâtă a omis să indice expres și explicit elementele de fapt și de drept care au determinat soluția adoptată, precum și celelalte considerente legale ce justifică emiterea acestuia. Totodată, în raport cu caracterul defavorabil al actului, autoritatea avea obligația să prezinte și o succintă descriere a procedurii care a stat la baza deciziei, inclusiv eventuale investigații, probe sau audieri.

15. În aceeași ordine de idei, s-a arătat că simpla invocare a normelor legale nu este suficientă, motivarea trebuind să permită destinatarului să cunoască temeiurile deciziei și să asigure controlul legalității acesteia. În lipsa unei motivări

complete și conforme cerințelor legale, actul contestat este ilegal, iar omisiunea indicării motivelor care au stat la baza emiterii sale echivalează, potrivit jurisprudenței CEDO, cu o exercitare arbitrară a puterii publice.

16. Astfel, reclamantul a considerat, că o conduită arbitrară a autorităților publice în procedura administrativă din speță este contrară nu doar legislației naționale, dar și jurisprudenței CEDO.

Criticile lui Dorin Munteanu față de raportul Comisiei de evaluare.

17. În opinia reclamantului concluziile la care a ajuns Comisia vetting, prin raportul de evaluare ar fi unele neîntemeiate în anumite părți, iar propunerea de nepromovare a evaluării externe este una nejustificată, din care considerent Consiliul Superior al Magistraturii urma să respingă raportul cu privire la evaluare și să dispună reluarea procedurii de evaluare a lui Dorin Munteanu.

18. Notează că, deși în mare parte a acceptat constatările și concluziile la care a ajuns Comisia vetting și anume cele indicate în pct. 33-69, totuși nu poate accepta și nu este de acord cu constatările și concluziile la care a ajuns Comisia vetting enunțate în pct. 70-220 și anume:

- neacceptarea argumentelor despre o donație din partea părinților de 4.500,00 euro, echivalentul a 94.050,00 lei;
- neacceptarea argumentelor despre faptul intrării în posesia automobilului „Lexus CT200h” în baza unui antecontract cu evaluarea arbitrară a automobilului la suma de 158.315,00 lei;
- neacceptarea argumentelor despre faptul că beneficiari efectivi ai apartamentului de 132,8 m.p. nr. 27b din b-dul Mircea cel Bătrân, 27/3, mun. Chișinău au fost părinții reclamantului.

19. Cu referire la neacceptarea argumentelor despre o donație din partea părinților de 4.500,00 euro, echivalentul a 94.050,00 lei, Dorin Munteanu a menționat, că în anul 2015 a primit donații bănești de la părinți pentru reparația și mobilarea parțială a apartamentului nr. 93 din mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrân, 26/6 în sumă de 4.500,00 euro. Donația în sumă de 4.500,00 euro, primită de la părinți a fost examinată de către Comisie ca o sumă unică parvenită din partea părinților, însă a primit-o pe părți pe parcursul anului 2015, dar nu și-a adus aminte cu certitudine data, dar a afirmat că aceasta a fost cheltuită în același an.

20. Astfel, reclamantul a considerat ca fiind neîntemeiată concluzia Comisiei vetting potrivit căreia s-a invocat următoarele: *„mai mult decât atât, în răspunsurile pe care le-ați oferit cu privire la achiziționarea apartamentului de 132,8 m.p. de către părinții dvs., ați declarat că ei au împrumutat bani de la rude pentru a acoperi achiziția, ceea ce ar însemna că nu au avut veniturile necesare pentru a face donația de 4.500 euro. Donația de 4.500 euro din partea părinților dvs. nu va fi considerată venit pentru familia dvs. în anul 2015.”*, or, faptul că părinții au recurs la un împrumut nu exclude lipsa surselor financiare deținute în numerar și agonisite din veniturile și economiile avute în perioada anterioară.

21. Reclamantul a menționat că, Comisia vetting nu a combătut argumentul și nu a probat faptul că părinții acestuia nu ar fi avut economii în numerar, acumulate pe parcursul vieții lor, din contul cărora ar fi putut să-i facă donație, dar s-au

limitat la simple calcule a veniturilor obținute de aceștia în anii 2011-2015. La fel, nu a venit cu informație vis-a-vis de cheltuielile suportate în această perioadă, dar și în perioada anterioară de către părinți, care le-ar fi permis să facă economiile din care i-au făcut donațiile, dar s-au limitat la CCP, care în principiu este o sumă evident estimată, care nu reflectă situația reală de fapt a fiecărei familii în parte.

22. A subliniat că, legiuitorul nu a prevăzut în art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 65/2023 un termen de „4 ani” pentru calcularea veniturilor donatorilor, astfel că limitarea impusă arbitrar de Comisia vetting este lipsită de temei legal și constituie o încălcare a procedurii de evaluare, restrângând nejustificat dreptul reclamantului de a proba proveniența bunurilor dobândite prin donație.

23. Mai mult ca atât, raportul de evaluare nu indică temeiul legal în baza căruia Comisia vetting a limitat analiza donației la veniturile din anii 2011–2015. Or, legea prevede verificarea pe 12 ani doar pentru subiecții evaluării, fără a stabili termene pentru donatori, astfel că impunerea arbitrară a unei asemenea limite temporale constituie un exces de putere și un abuz.

24. La fel a invocat existența dublelor standarde, arătând că, în cazul altor candidați, Comisia vetting a acceptat donații fără a impune limite temporale privind veniturile donatorilor, în timp ce acest criteriu a fost aplicat abuziv doar în privința sa, fapt ce denotă un tratament discriminatoriu.

25. Reclamantul a informat Comisia vetting, atât în cadrul evaluării, dar și în cadrul audierilor publice că, nu este de acord cu termenul de patru ani, 2011-2015, în care Comisia, fără careva argumentare plauzibilă, a ajuns la concluzia că părinții nu puteau agonisi suma de 4.500,00 euro. La acest capitol, reclamantul a informat Comisia vetting, iar ultima a avut posibilitate să verifice argumentele acestuia, că părinții au făcut economii de numerar, inclusiv în valută încă din anii 1990, de după destrămarea Uniunii Sovietice și formarea Republicii Moldova ca stat independent. Concomitent, a venit cu propunerea verificării acestui fapt, că pe perioada de timp de la începutul anilor 1990 și până la moment, părinții reclamantului nu au făcut careva achiziții de valoare, nu au avut vacanțe în afara teritoriului țării, nu au avut donații în sume esențiale, care nu le-ar fi permis să facă economii de bani în numerar.

26. Dorin Munteanu a susținut că, părinții săi au acumulat economii în numerar pe parcursul vieții, în scopul acordării unui sprijin financiar pentru îmbunătățirea condițiilor de trai, explicând păstrarea banilor în numerar prin lipsa de încredere în sistemul bancar. Totodată, a indicat că economiile au fost realizate inclusiv prin achiziționarea valutei încă din anii 1990, la cursuri avantajoase, ulterior convertite în euro.

27. În acest sens a indicat că, suma de 4.500 euro a fost acumulată în aproximativ 25 de ani, ceea ce reprezintă o economisire modestă anuală în jur de 180 euro, însă Comisia vetting a ignorat aceste explicații și s-a limitat nejustificat la analiza veniturilor din perioada 2011–2015. Mai mult, Comisia a convertit suma de 4.500,00 euro în lei, estimată la suma de 94.050,00 lei, la cursul din 2015

și a tras concluzii pripite privind imposibilitatea părinților de a acumula economii, fără a ține cont de momentul real al acumulării acestora.

28. Reclamantul a susținut că deși aceste circumstanțe și argumente au fost expuse în audieri, Comisia vetting a omis să le examineze, să se expună asupra acestora, iar în caz de respingere a lor să vină cu probe pertinente, concludente și utile, ba mai mult nici nu le-a reflectat în raportul de evaluare externă întocmit pe marginea cauzei în privința reclamantului, luând o poziție pripită și superficială, care ca efect a dus la adoptarea în această parte a unei soluții evident greșite.

29. În argumentarea disputerii de către părinții reclamantului a sumei pentru a-i acorda donație, dar și pentru a contribui la întreținerea reclamantului și a familiei sale, sunt pertinente prevederile art. 226⁷ alin. (1), (3) din Codul fiscal. Astfel, părinții reclamantului au avut la 1 ianuarie 2012 „rezerve” bănești sub 500.000 lei, atât în valută, cât și în lei acumulate pe parcursul anilor, pe care nu erau obligați să o reflecte sau să declare proveniența acestora și din care i-au acordat donație și i-au susținut pe parcursul anilor.

30. La fel a notat și faptul că, Comisia vetting nu a examinat nici eventualitatea unui împrumut din partea părinților, din care aceștia ar fi fost în posibilitatea de a-i acorda împrumutul în speță, sumă care de facto, nu este una ireală în situația de astăzi, dar și în coraport cu sumele împrumuturilor de care au beneficiat alți subiecți ai evaluării externe, față de care Comisia nu a avut careva obiecții, examinând asemenea situații superficial.

31. Prin urmare, la acest capitol, suma de 4.500,00 euro, estimată de Comisie la suma de 94.050,00 lei, urma a fi acceptată și trecută la venituri pentru anul 2015 din care au fost efectuate lucrări de reparație, dar nu doar ca cheltuieli, cum a făcut-o Comisia, fără un temei legal și nejustificat.

32. În asemenea situație, reclamantul a susținut că Comisia vetting a admis constatări eronate a circumstanțelor de fapt, ce reprezintă o încălcare în procesul de evaluare.

33. ***Cu referire la neacceptarea argumentelor despre faptul intrării în posesia automobilului „Lexus CT200h” în baza unui antecontract cu evaluarea arbitrară a automobilului la suma de 158.315,00 lei.*** În opinia reclamantului cheltuielile în sumă de 158.315,00 lei, ca cheltuieli de plată pentru automobilul de model „Lexus CT200h”, a/f 2013 au fost eronat apreciate de Comisia vetting ca cheltuieli suportate de reclamant.

34. Vis-a-vis de prețul automobilului Dorin Munteanu a informat că, acest automobil a fost adus în Republica Moldova, vămuit și înregistrat primar în aprilie 2018, de către soțul nepoatei reclamantului de pe soră pentru ultima. Totodată, în vara aceluiași an, ei au decis să se mute cu traiul permanent în Olanda, astfel că au hotărât înstrăinarea automobilului în cauză.

35. Întrucât reclamantul nu deținea automobil, Iulian Buza i-a transmis temporar posesia și folosința acestuia până la identificarea unui cumpărător sau eventuala revenire a familiei în Republica Moldova, fiind discutată și posibilitatea achiziționării mașinii de către reclamant. Pentru a evita deplasarea proprietarului

în țară în caz de vânzare și având în vedere reticența cumpărătorilor față de procuri, a fost perfectat contractul de vânzare-cumpărare a automobilului. Neexistând certitudinea cumpărării, nu a fost încheiat un antecontract sau contract de intenție.

36. Totodată, a menționat că la încheierea contractului de vânzare-cumpărare a automobilului, colaboratorul SÎT a explicat că, legislația națională nu prevede careva interdicții vis-a-vis de suma indicată în contractul de vânzare-cumpărare a mijloacelor de transport, de la acesta a aflat că, în majoritatea cazurilor părțile indică suma de 10.000,00 lei. Din aceste circumstanțe vânzătorul a considerat necesar a se indica prețul de vânzare a automobilului în contractul de vânzare-cumpărare în cuantum de 10.000,00 lei.

37. Având în vedere faptul că aceștia au discutat despre o eventuală cumpărare de către reclamant în viitor a automobilului în cauză, Dorin Munteanu i-a achitat vânzătorului suma de 10.000 lei (avans) și, tot din acest considerent, a indicat suma dată în declarația de avere și interese personale pentru anul 2018 (ca cheltuieli), iar automobilul ca proprietate a reclamantului.

38. Ulterior, în anul 2019, fiind restabilit în serviciu și obținând sursele financiare necesare, din considerentul că copiii reclamantului au crescut, iar automobilul „Lexus CT200h”, a/f 2013 era mic pentru patru persoane, în special portbagajul acestuia, reclamantul a decis să procure un automobil mai mare. Astfel, s-au oprit asupra unui automobil de model „Lexus NX300H”, pe care l-a procurat la 17 decembrie 2019.

39. Despre intenția respectivă și anume renunțul la ideea de a răscumpăra automobilul pentru familia reclamantului, cât și decăderea necesității de a-l mai folosi, reclamantul l-a informat pe Iulian Buza, care reieșind din considerentul că nu mai revine cu traiul în Republica Moldova, dar se stabilise în Olanda, să-l pună la vânzare.

40. Prin intermediul cunoștințelor, reclamantul a fost contactat de către o persoană care și-a manifestat dorința de a procura automobilul în cauză. Reclamantul i-a dat datele de contact a lui Iulian Buza, cu care urma să discute despre detaliile încheierii contractului de vânzare-cumpărare a automobilului.

41. La 24 decembrie 2019, reclamantul și cumpărătorul s-au prezentat la SÎT, unde a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport, cu prețul de 10.000,00 lei, sumă indicată la solicitarea lui Iulian Buza, reprezentând valoarea cu care acesta îi înstrăinase anterior vehiculul reclamantului. Reclamantul a primit de la cumpărător suma respectivă, pe care a transmis-o integral lui Iulian Buza și a declarat-o ca venit în declarația de avere pentru anul 2019.

42. Reclamantul a susținut că nu cunoaște dacă între Iulian Buza și cumpărător a fost negociată sau achitată o altă sumă decât cea din contract, acest aspect ținând de relațiile contractuale private dintre aceștia.

43. Despre acest fapt a informat Comisia vetting că el personal a achitat la procurare, iar, ulterior, a primit la vânzare doar suma de 10.000,00 lei, pentru

automobilul „Lexus CT200h”, a/f 2013, pe care inițial a declarat-o ca cheltuieli, iar ulterior ca venit.

44. În opinia reclamantului este nejustificată concluzia expusă de Comisie potrivit căreia „*ați efectuat cheltuieli pentru achiziționarea automobilului „Lexus CT200h” în sumă totală de 158.315,00 MDL. Comisia va considera prețul de achiziție a automobilului menționat conform documentelor de import: valoarea stabilită în vama (140.000,00 MDL) și a taxelor achitate (18.315,00 MDL), ceea ce rezulta în total, suma de 158.315,00 MDL.*”, or, la caz, există un contract de vânzare-cumpărare a automobilului contra sumei de 10.000,00 lei, legalitatea căruia nu a fost contestată și nu a fost combătută de către Comisia vetting prin probe pertinente, concludente și utile, sumă care poate fi verificată prin vizualizarea contractului în cauză, dar și solicitarea informației în acest sens de la SÎT Chișinău.

45. Mai mult, interpretările Comisiei despre condițiile de înregistrare a dreptului de proprietate a reclamantului asupra mijlocului de transport, dar și înstrăinarea acestuia sunt unele eronate, care contravin situației de fapt și nu sunt susținute de careva probe pertinente, concludente și utile, care au un efect defavorabil la soluția adoptată pentru reclamant.

46. Astfel, reclamantul a arătat că concluziile Comisiei se contrazic reciproc, or, pe de-o parte, Comisia reține valoarea de procurare a automobilului „Lexus CT200h” la suma de 158.315,00 lei și, concomitent, acceptă ca veridică suma de 10.000,00 lei ca preț de vânzare în anul 2019. Astfel, deși nu a acceptat valoarea de procurare de 10.000,00 lei indicată în contract, Comisia a evaluat în mod arbitrar și nejustificat automobilul la suma de 158.315,00 lei, impunând această sumă drept cheltuielă fără temei legal.

47. Deci, urmând propria logică a Comisiei, și valoarea de vânzare ar fi trebuit apreciată la același nivel de 158.315,00 lei, întrucât chiar Comisia este cea care a stabilit acest preț.

48. La acest capitol, reclamantul a menționat că Comisia vetting nu a stabilit înrăutățirea stării automobilului „Lexus CT200h” într-un an, ca valoarea lui să scadă de la 158.315,00 lei, până la 10.000,00 lei. De asemenea, în acest sens, Comisia nu a stabilit ca automobilul în cauză să fi fost implicat în careva accidente rutiere, care ar fi dus la deteriorarea lui și diminuarea valorii până la suma de 10.000,00 lei, dar nici că acesta ar fi fost exploatat în măsura în care să-i scadă substanțial valoarea la vânzare. Chiar dacă ar fi de admis că valoarea automobilului putea să scadă într-un an și cinci luni, aceasta scădere a valorii automobilului putea fi într-o limită care nu ar depăși 8.000,00 lei, dar nu mai mult și nicidecum cu 148.315,00 lei cum arbitrar și nejustificat a concluzionat Comisia.

49. La fel, din raportul privind evaluarea externă, nu rezultă că, Comisia ar fi invocat și probat uzura normală a automobilului, ca temei de diminuare a costului acestuia. Ba mai mult, Comisia nici nu a invocat un mecanism de calcul al acestei uzuri, sau cel puțin nici nu a recurs la calculul uzurii după formulele aplicate de

instituțiile publice la calcularea uzurii mijloacelor de transport, într-o eventuală argumentare a micșorării prețului acestuia.

50. Cu toate acestea, pentru anul 2019, Comisia a acceptat versiunea reclamantului că automobilul „Lexus CT200h” a fost vândut contra sumei de 10.000,00 lei.

51. Prin urmare, urmând logica Comisiei, care la caz reclamantul o apreciază eronată, rezultă că Comisia urma să constate ca venituri obținute pentru anul 2019 suma de 158.315,00 lei, dar nu cea de 10.000,00 lei, pe care a acceptat-o și indicat-o Comisia.

52. Faptul că mijlocul de transport a fost vămuit la o anumită valoare și că au fost achitate taxe suplimentare nu obligă proprietarul să îl vândă la același preț, părțile fiind libere, potrivit legislației civile, să stabilească prețul bunului. Cu toate că, în cazul din speță a fost vorba de un „antecontract”, care până într-un final nu a fost realizat, iar părțile au revenit la situația inițială.

53. Reclamantul a menționat că valoarea vamală produce efecte exclusiv la înmatricularea primară în Republica Moldova și la calcularea taxei aferente. Totodată, acesta a invocat prevederi relevante din Codul civil privind valoarea real achitată a automobilului, ignorate de Comisie. Deși acționează în baza unei legi speciale, Comisia nu este exonerată de obligația de a respecta cadrul normativ.

54. Subsecvent, atât de către reclamant cât și de către Iulian Buza, au fost respectate prevederile legale la încheierea contractului de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport și în special cele ce țin de libera negociere a prețului acestuia.

55. Pe de altă parte, Comisia nu a invocat careva prevederi legale, care ar fi impus obligativitatea vânzării automobilului la alt preț decât cel convenit de părțile contractante, dar nici nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile care ar proba faptul că automobilul ar fi fost procurat de către reclamant la un alt preț decât cel contractat de părți.

56. La fel, Comisia a venit, potrivit raportului de evaluare externă, cu propriul „scenariu” al evaluării evenimentelor, care în opinia sa ar dovedi valoarea tranzacției la suma de 158.315,00 lei, fără însă a prezenta careva probe pertinente, concludente și utile în acest sens, limitându-se la valoarea de vămuire a acestuia și suma contra căruia se prezumă că a fost procurat în Olanda de la firma „Auto Wientjes”, pentru suma de 6.800,00 euro (aproximativ 140.000,00 lei). Totodată, nu a acceptat versiunea expusă de reclamant și confirmată prin declarație pe propria răspundere a lui Buza Iulian și descrisă supra, unde Comisiei s-a explicat că de fapt a fost încheiat un antecontract, care până într-un final nu a fost realizat.

57. În opinia reclamantului Comisia urma să-și bazeze soluția nemijlocit pe poziția părților „contractante” și să le dea o credibilitate sporită argumentelor acestora, în special ținând seama de faptul că declaranții și-au asumat răspunderea pentru cele declarate, dar nu să-și bazeze concluziile pe aprecieri iluzorii și neprobate, or Comisia nu a fost prezentă nemijlocit la încheierea tranzacțiilor în

speță, dar s-a condus de circumstanțe și acțiuni care nu au fost relevante tranzacției dintre părți.

58. Încă un argument la care Comisia nu a venit cu o soluție plauzibilă, este cel ce ține de insinuata obligație expusă de Comisie potrivit căreia, cumpărătorul unui bun ar urma să suporte și cheltuielile de vămire a mijlocului de transport, suportate anterior la introducerea primară a mijlocului de transport în țară.

59. La acest aspect reclamantul a menționat că, atât timp cât legiuitorul nu a stabilit un anumit preț, sau metodă de determinare a valorii de vânzare-cumpărare pentru anumite categorii de bunuri, cumpărătorului nu-i pot fi invocate obiecții cu referire la prețul de procurare. În afară de aceasta, Comisia nu a probat și argumentat faptul că Iulian Buza ar fi primit o altă sumă decât cea invocată în contractul de vânzare-cumpărare, iar din declarația pe propria răspundere rezultă contrariul.

60. Astfel, în coraport cu valorile bunurilor declarate de alți subiecți ai evaluării externe, față de care Comisia vetting nu a avut careva obiecții, examinând asemenea situații superficial, în cazul reclamantului Comisia a acționat tendențios, în atare circumstanțe, este evidentă existența dublelor standarde și existența unei aprecieri prestabilite evident defavorabile.

61. A susținut că Comisia nejustificat și arbitrar a mărit cuantumul cheltuielilor suportate de reclamant cu 148.315,00 lei (158.315,00 - 10.000,00 = 148.315,00). Această poziție se confirmă prin declarațiile lui Iulian Buza făcute anterior, or, cheltuielile real suportate de reclamant pentru „procurarea” automobilului „Lexus CT200h”, a/f 2013, au fost de 10.000,00 lei.

62. Astfel, în opinia reclamantului Comisia a admis constatări eronate a circumstanțelor de fapt, ce reprezintă o încălcare în procesul de evaluare.

63. Cu referire la neacceptarea argumentelor despre faptul că beneficiari efectivi ai apartamentului de 132,8 mp nr. 27b din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău au fost părinții reclamantului, Dorin Munteanu a relevat că, Comisia eronat a apreciat, la rubricile cheltuieli, sumele de: 254.600,00 lei (pentru anul 2012), de 272.304,00 lei (pentru anul 2016) și de 67.700,00 lei (pentru anul 2019), ca cheltuieli de plată pentru apartamentul de 132,8 mp nr. 27b din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău, ca fiind suportate de reclamant.

64. Reclamantul a precizat că investițiile în apartament au fost efectuate, de facto, de părinții săi, în calitate de beneficiari efectivi, imobilul fiind contractat prin intermediul reclamantului, în contextul deciziei părinților de a se muta mai aproape de reclamant. S-a identificat o încăpere cu destinație locativă, ce urma să fie procurată de la SRL „Supersonic” pentru suma inițială de 13.500 euro.

65. Având în vedere relațiile contractuale existente cu SRL „Supersonic”, au convenit ca imobilul să fie înregistrat pe numele reclamantului, urmând ca, după darea în exploatare, acesta să fie donat părinților.

66. Reclamantul a mai explicat că, bunurile viitoare nu se cereau a fi indicate în declarațiile cu privire la venituri și proprietate până în anul 2013. Respectiv,

atunci când a apărut o atare obligație, deoarece *de jure* reclamantul figura ca proprietar al imobilului de 132,8 mp nr. 27b din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău, a început să-l declare ca proprietate ce-i aparține acestuia, deși de fapt era proprietatea părinților reclamantului, iar reclamantul figura *de jure* ca proprietar, imobilul fiind procurat integral din contul lor. La rândul său, și sumele achitate pentru acest apartament erau din banii obținuți de părinții reclamantului în circumstanțele descrise infra.

67. Reclamantul a explicat Comisiei că, atunci când el și părinții au investit în imobilele enunțate în anul 2008, ei dispuneau practic de întreaga sumă. O parte o aveau din salariile primite ($39.999,00 + 5.600,00 + 13.500,00 = 59.099,00$ euro), dar dat fiind problemele care au apărut la antreprenorul SRL „Supersonic”, sumele pe care le deținea inițial au fost suficiente pentru achitarea integrală doar a imobilelor, care îi aparțin reclamantului: ap. 93 din mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrân, 26/6 și încăperea nelocativă de pe aceeași adresă.

68. În timp ce pentru imobilul de 132,8 mp nr. 27b din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău, părinții reclamantului au recurs la împrumuturi bănești de la sora Paladi Rodica în sumă de 17.450,00 euro și de la sora tatălui reclamantului Leonora Muntean în sumă de 17.000,00 euro, care dispuneau de surse financiare obținute din munca în Italia, iar sora reclamantului inclusiv din executarea unei hotărâri judecătorești.

69. Necesitatea împrumutării întregii sume de la sora reclamantului Paladi Rodica și sora tatălui acestuia - Leonora Muntean pentru apartamentul vizat a survenit dat fiind faptul că banii pe care atât reclamantul cât și părinții îi aveau inițial, au fost investiți prioritar în imobilele, care îi aparțin reclamantului: ap. 93 din mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrân, 26/6 și încăperea nelocativă de pe aceeași adresă, deoarece blocul în care acestea se aflau, era la o etapă mai avansată de construire, în timp ce investițiile în imobilul de 132,8 mp nr. 27b din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3 puteau să mai aștepte, or au fost întârzieri în graficul lucrărilor de construcție, ce a și determinat efectuarea primelor achitări abia în anul 2012, când acestea s-au pornit.

70. Cu referire la proveniența sumei din care a fost acordat împrumutul de către sora reclamantului, reclamantul a informat Comisia că, sora acestuia din anul 2008 a domiciliat permanent în Italia, unde din toamna anului 2008 până pe 25.02.2009, a muncit neoficial, iar din 25.02.2009 până pe data de 01.07.2021 (aproape 13 ani), a muncit legal, din veniturile obținute achitând impozitele corespunzătoare. Mai mult, reclamantul a informat Comisia că, pe lângă munca prestată oficial, sora reclamantului, Paladi Rodica, mai presta și servicii ocazionale, pentru care la fel era remunerată.

71. La fel, reclamantul a informat Comisia, cu prezentarea probelor de rigoare, că sora tatălui reclamantului Leonora Muntean a obținut suma în cauză din salariul obținut din munca legală în Italia, unde a muncit din anul 2002 până în anul 2017, fapt confirmat prin informația oficială, dar și din vânzarea apartamentului nr. 44, din mun. Soroca, str. Luceafărul, nr. 7, cu suprafața de 48,8 m.p., contra sumei de

10.000,00 euro, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 12627 din 09.10.2018.

72. În perioada de la încheierea contractului până în 2014 SRL „Supersonic” a mai solicitat achitarea unor sume suplimentare în cuantum de 2.500,00 euro pentru anumite lucrări suplimentare legate de amenajarea încăperii, or, inițial încăperea era nelocativă și urma să fie amenajată cu rețele de comunicații.

73. Ulterior, dat fiind faptul că compania SRL „Supersonic” a intrat în insolabilitate a servit temei ca blocul de locuit în care se afla încăperea cu suprafața de 135,00 m.p., să fie preluat de SRL „Nicoleta N.M.”, cu care SRL „Supersonic” aveau încheiat contract de parteneriat în condițiile de cotă-parte nr. 1-NM din 21.05.2008.

74. Respectiv, SRL „Nicoleta N.M.”, pentru a-și reconfirma obligațiile față de toți investitorii, inclusiv față de reclamant (ca reprezentant al părinților acestuia), la data de 27.03.2014, a încheiat cu acesta, în baza antecontractului menționat supra, contractul de investiții în construcție nr. 58 privind finisarea lucrărilor de construcție. Reclamantul la încheierea acestui contract a ridicat întrebarea față de administratorul SRL „Nicoleta N.M.” despre posibilitatea perfectării contractului pe numele unuia dintre părinții acestuia, însă ultimul nu a acceptat, deoarece se pierdea consecutivitatea în evoluția relațiilor contractuale și, în special a plăților care erau deja efectuate de reclamant din numele părinților.

75. De asemenea, reclamantul a mai menționat pentru Comisie că, suma conform acestui contract din 27.03.2014, deja a fost stabilită inițial de 16.875,00 euro, care era constituită din sumele achitate anterior către SRL „Supersonic” ($13.500,00 + 2.500,00 = 16.000,00$) și 875,00 euro - preconizare ca cheltuieli suplimentare de finalizare a construcției.

76. La fel a concretizat că, inițial încăperea avea statut de - încăpere nelocativă, ulterior, au fost îndeplinite anumite condiții, efectuate modificări la proiect, astfel că, la darea în exploatare aceasta a obținut statutul de încăpere locativă (studiu), care i-a fost transmisă în proprietate în baza actului de predare primire nr. 21 din 17.07.2019, care a fost la fel perfectat pe numele reclamantului.

77. Susține că, prețul inițial contractat a fost de 13.500,00 euro, iar suma până la final achitată a constituit 34.450,00 euro ($34.450,00 - 13.500,00 = 20.950,00$). Respectiv, a fost făcută o supraplată de 20.950,00 euro. Iar din supraplata efectuată: 2.500,00 euro au fost achitate la SRL „Supersonic”, iar restul de 18.450,00 euro, a fost achitate la SRL „Nicoleta N.M.” ($20.950,00 - 2.500,00 = 18.450,00$). Plățile către SRL „Supersonic” au fost efectuate în anul 2012, iar cele către SRL „Nicoleta N.M.” pe parcursul anilor 2016 și 2019.

78. La fel a menționat că, în anul 2020 (până la inițierea procedurii de evaluare externă), reclamantul cu soția a donat acest bun mamei reclamantului Muntean Larisa în baza contractului de donație nr. 1-75 din 25.08.2020, înregistrat la cadastru la 16.09.2020, deoarece a fost de fapt procurat de părinții reclamantului pentru ei și din banii lor, însă, *de jure*, reclamantul a fost indicat ca proprietar. Respectiv, părinții reclamantului i-au ajutat cu sume considerabile la procurarea

apartamentului și încăperii nelocative ce-i aparțin, dar și cu donații în scopul reparării acestuia.

79. Totodată, la momentul actual părinții reclamantului domiciliază în continuare în mun. Chișinău, bd. Traian, 19/1, ap. 138 (sectorul Botanica), care este un bloc locativ vechi, care se încălzește rău pe timp de iarnă și sunt frecvente situațiile de nefuncționare a ascensorului, canalizarea și sistemul de alimentare cu energie electrică sunt învechite, vecini gălăgioși etc.

80. Respectiv, de comun cu părinții, reclamantul a decis să înstrăineze apartamentul din mun. Chișinău, bd. Traian, 19/1, ap. 138, iar din banii primiți să facă reparație în bunul imobil de 132,8 mp nr. 27b din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău în care ei urmau să treacă cu traiul. Intenția de a face reparație în apartamentul menționat supra și aducerea părinților să domicilieze în el din anul 2019 (când a fost transmis în proprietate) și până în prezent nu a fost posibil de realizat.

81. Dorin Munteanu a accentuat că, toate sumele achitate de părinți prin intermediul său, le-au aparținut și au fost dobândite de ei prin împrumuturile descrise supra, iar reclamantul niciodată nu a perceput aceste sume ca împrumuturi/donații ce i-ar fi fost date acestuia de către părinți, dar ca investiții ale acestora în imobilul menționat, adică ca achități de rate către antreprenori prin intermediul acestuia. Tot din aceste considerente reclamantul nu le-a declarat ca venituri ale sale obținute prin declarații sau împrumuturi.

82. Suplimentar, a adus la cunoștință Comisiei că, din suma de 30.000,00 dolari SUA, care a obținut-o în anul 2021, din convertirea salariului pentru absența forțată de la muncă în perioada anilor 2017-2019, i-a achitat 20.000,00 dolari SUA (la 15.07.2021 - echivalentul a 360.514,00 lei, curs BNM 1 dolar SUA = 18,0257 lei) surorii tatălui reclamantului - Leonora Muntean, pentru a stinge datoriile părinților față de ea în mărime de 17.000,00 euro (la data de 15.07.2021 - echivalentul a 361.535.60 lei, curs BNM 1 euro = 21,26 lei), datorii pe care le-au format pe parcursul anilor 2015, 2016 și 2019, din împrumuturile luate de la ultima pentru achitarea ratelor pentru imobilul în cauză.

83. Reclamantul a considerat că va fi corect să achite aceste datorii, deoarece părinții acestuia l-au ajutat cu banii destinați pentru procurarea imobilului de 132,8 mp nr. 27b din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău pentru ei și au investit în apartamentul și încăperea nelocativă ce-i aparține reclamantului.

84. Astfel, reclamantul a văzut în aceasta o modalitate de compensare pentru ajutorul acordat de părinții acestuia la dobândirea dreptului de proprietate asupra imobilelor ce-i aparține. Respectiv, anume din acest considerent, nu a indicat în declarația anuală pentru anul 2021 suma de 20.000,00 dolari SUA ca fiind deținută în numerar, iar Comisia a acceptat faptul că din contul acestei sume a stins datoriile părinților față de Leonora Muntean.

85. Concomitent, reclamantul a informat Comisia și despre faptul că, până în prezent părinții acestuia nu au restituit surorii sale Paladi Rodica suma de 17.450,00 euro, dar și despre faptul că, reclamantul nu a suportat careva cheltuieli pentru

rambursarea acestui împrumut și anume din considerentul că nu el a fost beneficiarul efectiv al imobilului în cauză.

86. Ulterior, în declarațiile anuale pentru anul 2021 și 2022, reclamantul a indicat în continuare imobilul în cauză ca bun ce îi aparține lui și soției, totodată, în această perioadă reclamantul nu a fost în situația de a indica (el și soția) ca simpli „beneficiari asupra acestui bun”, deoarece, până la momentul de față el nu a fost reparat (este în variantă albă) și, respectiv, nu poate fi utilizat după destinație, fapt ce exclude caracterul de „beneficiar asupra bunului în cauză”.

87. În opinia reclamantului este nejustificată concluzia expusă de Comisie în raportul de evaluare externă, potrivit căreia : „*persista dubii cu privire la faptul ca sunteți proprietarul de facto al acestui apartament*”, or, din probele prezentate, în coroborare cu declarațiile pe proprie răspundere a persoanelor indicate, rezultă incontestabil faptul că, beneficiari efectivi ai apartamentului nr. 27b de 132,8 mp din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău, au fost anume părinții reclamantului.

88. Astfel, din probele prezentate Comisiei reclamantul a demonstrat că banii pentru achiziționarea apartamentului în cauză au fost primiți cu împrumut de la sora acestuia - Paladi Rodica și sora tatălui acestuia - Leonora Muntean, dar și sursele provenienței acestora.

89. A mai indicat asupra faptului că Comisia, în raportul său a făcut concluzii contradictorii, or, deși Comisia în mod eronat a concluzionat asupra faptului că apartamentul nr. 27b de 132,8 mp din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău i-a aparținut reclamantului cu drept de proprietate, totuși a acceptat ca veridice argumentele potrivit cărora el a rambursat datoria părinților săi către sora tatălui său - Leonora Muntean. La fel, nu a pus la îndoială și nici nu a probat contrariul faptul obținerii împrumuturilor în cauză de către părinții reclamantului pentru procurarea apartamentului de la sora acestuia Paladi Rodica – 17.450,00 euro și de la sora tatălui acestuia Leonora Muntean 17.000,00 euro.

90. În atare situație, dacă Comisia nu a acceptat poziția expusă de către reclamant că apartamentul în cauză, *de facto* aparține părinților, unica concluzie rațională pe care urma să o facă Comisia era să rețină împrumuturile de la sora Paladi Rodica – 17.450,00 euro și de la sora tatălui Muntean Leonora 17.000, 00 euro - pentru reclamant, deci, sumele acestor împrumuturi trebuiau să fie incluse în raport ca venituri ale reclamantului pentru anii 2012, 2016 și 2019, fapt care nu a fost făcut de Comisie.

91. Astfel, constată că, în coraport cu bunurile imobile declarate de alți subiecți ai evaluării externe, ca primite prin donații sau vânzare-cumpărare (inclusiv la prețuri preferențiate din contul statului), iar ulterior înstrăinate cu obținerea unor venituri semnificative, în situația în care persoanele evaluate nu au putut dovedi careva temei legal al acestor fapte, și față de care Comisia nu a avut careva obiecții, examinând asemenea situații superficial, în cazul reclamantului Comisia a acționat tendențios, ignorând probele prezentate și admitând evidente omisiuni în aprecieri. În atare circumstanțe, este evidentă existența dublelor

standarde în cazul reclamantului și existența unei aprecieri prestabilite evident defavorabile.

92. Prin urmare, reieșind din cele enunțate supra, consideră că Comisia nejustificat și arbitrar a mărit cuantumul cheltuielilor suportate de reclamant cu 594.604,00 lei ($254.600,00 + 272.304,00 + 67.700,00 = 594.604,00$). Respectiv, la acest capitol susține că, cheltuielile reale suportate de reclamant pentru anii 2012, 2016 și 2019, urmează a fi micșorată cu 594.604,00 lei, cu excluderea cheltuielilor de plată pentru apartamentul de 132,8 mp nr. 27b din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău, ca pretins a fi suportate de acesta, din considerentul că nu a fost niciodată beneficiarul efectiv al acestuia, respectiv, nici cheltuielile pentru acesta nu-i sunt opozabile.

93. Prin urmare, reieșind din cele enunțate, odată cu luarea în calcul a argumentelor expuse și probate de reclamant și adoptarea unei soluții legale, suma totală a soldului negativ în cazul său nu poate fi mai mare de - 190.622,00 lei, deci Comisia urma să adopte o soluție de promovare de către reclamant a evaluării externe.

94. *Suplimentar argumentelor enunțate supra, cu referire la soldul negativ de 190.622,00 lei, argumentat în condițiile menționate anterior, este de părerea că și acesta este parțial neîntemeiat.*

95. În acest sens argumentează cu referire la mijloacele folosite pentru a acoperi pretinsul „sold negativ”, reclamantul a informat Comisia că nu poate fi de acord cu sumele indicate în raportul de evaluare externă ce ține de CCP (totalul anual al cheltuielilor zilnice (CCP)) pentru acesta cu soția și copiii, respectiv, și pentru părinții acestuia, deoarece sumele sunt estimative și nu unele certe, care, în cazul familiei reclamantului, sunt unele evident eronate.

96. Astfel, a informat Comisia, de la naștere și până la finele anului 2015, el a domiciliat cu părinții săi, inclusiv după căsătorie. El nu a suportat careva cheltuieli pentru serviciile comunale și alimentare.

97. De asemenea, reclamantul a informat Comisia că, părinții săi dețin o vilă în proprietate în întovărășirea Pomicolă „Pescărușul Alb”, cu un lot de teren de 6 ari, pe care cresc fructe și legume sezoniere, din care la fel se întrețineau ei, dar îi ajutau și pe reclamant și familia sa pe parcursul anilor și până în prezent.

98. La fel, s-a adus la cunoștință că și bunica acestuia, Codreanu Tamara, decedată la 26.04.2020, avea o gospodărie la țară în r-nul Soroca, s. Stoicani, amplasată pe o suprafață de 0,2978 ha, pe care mama acestuia a vândut-o la data de 17.08.2020, după decesul bunicii, dar și cotă de teren, la fel îi ajuta pe părinții acestuia, dar și pe reclamant cu familia sa cu fructe, legume atât în stare proaspătă cât și conservată, cereale, ulei, carne de pasăre etc.

99. Concomitent, reclamantul a informat Comisia că, ultima a omis din vedere faptul potrivit căruia el și soția sa au fost ajutați inclusiv și de către părinții soției acestuia, care domiciliază la țară și care îi ajutau pe parcursul anilor și până în prezent, cu produse alimentare din propria gospodărie (fructe și legume atât în stare proaspătă cât și conservată, cereale, ulei, produse lactate, vin, ouă, carne de

pasăre, de porc, de vită etc.) care substanțial diminuează CCP-ul pentru fiecare persoană.

100. Mai mult, atât părinții reclamantului, sora acestuia, nașii de cununie, cumetrii ajutau cu haine pentru copii, iar o parte substanțială de haine pentru copii a primit-o la cumătrie. Totodată, având în vedere faptul că ambii copii ai reclamantului sunt de gen feminin, născute la o diferență mică de timp una de alta, hainele copilului mai mare erau purtate în continuare de sora sa mai mică.

101. De asemenea, reclamantul a mai informat Comisia că, ultima a omis din vedere faptul potrivit căruia părinții săi la fel dispuneau de propriile economii, agonisite pe parcursul anilor până în 2015, care la fel le utilizau la cheltuieli, economii în numerar, pe care părinții nu erau obligați să le declare deoarece nu erau funcționari publici sau persoane cu alt statut special.

102. Atare argumente au fost enunțate atât în cadrul răspunsurilor acordate cât și în cadrul audierilor publice la care a participat reclamantul, Comisia le-a trecut sub tăcere și nu a venit cu o poziție vis-a-vis de argumentele în cauză, fapt care la fel i-a încălcat la examinarea obiectivă, multilaterală a cauzei și primirea unei soluții întemeiate pe probe pertinente, concludente și utile.

103. Consideră că CCP-ul pe anii invocați în raportul de evaluare externă, dar și în ceilalți ani supuși verificării, urmează a fi micșorat cu aproximativ 70 % pentru anii 2011-2015 și cu aproximativ 20 % pentru anii 2016-2022. În atare situație și soldul negativ de 190.622,00 lei, pe care l-a identificat supra, pentru fiecare an supus evaluării externe, urmează a fi micșorat proporțional procentelor enunțate.

B. Poziția Consiliului Superior al Magistraturii (f.d. 93-105)

104. La 28 noiembrie 2024, Consiliul Superior al Magistraturii a depus referință, prin care a solicitat:

- să fie declarată inadmisibilă pretenția referitor la anularea Raportului de evaluare a Comisiei Vetting în privința lui Dorin Munteanu candidat la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție din 1 octombrie 2024, în temeiul art. 208, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ.
- să fie respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Dorin Munteanu cu privire la anularea a hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 595/36 din 29 octombrie 2024 cu privire la Raportul Comisiei de evaluare externă a candidatului la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție Dorin Munteanu.

105. Consiliul Superior al Magistraturii a menționat că, susține constatările făcute în hotărârea nr. 595/36 din 29 octombrie 2024 cu privire la dubiile care au dus la nepromovarea reclamantului, totodată toate criticile reclamantului au fost auzite de Consiliu și acestora le-a fost dată o apreciere în actul administrativ contestat. Simplul dezacord al reclamantului față de starea de fapt și prezumția legalității actului administrativ, fără a fi aduse temeiuri de ilegalitate care ar fi avut loc la adoptarea acesteia, nu poate constitui temei pentru admiterea acțiunii și anularea hotărâri.

106.Consiliul a reiterat că a făcut o analiză amplă a dubiilor care în viziunea Comisiei duc la nepromovare, a confirmat veridicitatea lor și își asumă în totalitate raționamentele reținute în susținerea hotărârii contestate.

107.Cu privire la pretinsa lipsă de independență și imparțialitate a CSM, s-a reținut că evaluarea externă reglementată de Legea nr. 65/2023 are un caracter excepțional, temporar și distinct de procedurile disciplinare prevăzute de Legea nr. 544/1995, iar efectele sale decurg din legea specială, neconstituind sancțiuni disciplinare. În consecință, jurisprudența privind sancțiunile disciplinare, inclusiv cauza Cătana c. Moldova, nu este relevantă. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a confirmat, în *Xhoxhaj c. Albaniei* (§ 412), caracterul sui generis al procedurilor de vetting și compatibilitatea acestora, în circumstanțe excepționale, cu consecințe juridice limitate, în vederea realizării scopului legitim de reformare a sistemului judiciar. Aceeași distincție este susținută și de Comisia de la Veneția (CDL-AD(2022)024, pct. 50).

108.Referitor la dreptul discreționar a indicat că, conform art. 4 alin. (2) din Legea nr. 65/2023, Comisia de evaluare nu este autoritate publică în sensul Codului administrativ, iar activitatea sa nu este publică, cu excepțiile expres prevăzute de lege și de regulamentul de organizare și funcționare. În aceste condiții, alegațiile reclamantului potrivit căreia marja de apreciere a Comisiei ar fi limitată de dispozițiile art. 16 și art. 137 alin. (1) din Codul administrativ este lipsită de temei, întrucât aplicarea acestor norme contravine însăși esenței și scopului Legii nr. 65/2023.

109.În ceea ce privește pretinsul caracter excesiv al termenului de prescripție, Consiliul a constatat că perioada de 12 ani nu impune o povară disproporționată pentru Dorin Munteanu în vederea administrării probelor și formulării apărării, având în vedere că acesta avea obligația legală de a declara veniturile și averea încă din anul 2009, odată cu numirea sa în funcția de judecător. Or, în ultimii 12 ani din perioada de evaluare, subiectul a avut obligația de a depune declarații, atât în baza Legii nr. 133/2016, cât și în baza Legii anterioare nr. 1264/2002. *Inter alia*, soția subiectului a avut, de asemenea, obligația de a depune declarații în ultimii 6 ani ai perioadei de evaluare.

110.Cu privire la pretinsa lipsă a dublului grad de jurisdicție, s-a reținut că, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, intervenția inițială a unor organe administrative sau profesionale este admisibilă, dacă deciziile acestora sunt supuse unui control ulterior efectiv al unei instanțe cu jurisdicție deplină, conform art. 6 din Convenție (*Le Compte, Van Leuven și De Meyere*; *Zumtobel*; *Bryan*; *Albert și Le Compte*; *Gautrin*; *Fazia Ali*). În speță, concluziile de nepromovare au fost examinate de Consiliul Superior al Magistraturii și sunt supuse controlului Curții Supreme de Justiție, fiind astfel respectate garanțiile convenționale. Totodată, dreptul la dublu grad de jurisdicție prevăzut de art. 2 din Protocolul nr. 7 vizează exclusiv materia penală, astfel încât invocarea sa este neîntemeiată.

111.Cu referire la susținerea reclamantului privind lipsa de independență și imparțialitate a Comisiei, reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii a

arătat că aceasta a fost instituită prin Legea nr. 65/2023, membrii săi fiind numiți la 15 iunie 2023 și Regulamentul adoptat la 26 septembrie 2023. În conformitate cu jurisprudența CEDO (Xhoxhaj c. Albaniei, §§ 289–290), independența se apreciază prin criterii precum modul de numire, durata mandatului, garanțiile împotriva presiunilor externe și aparența de independență. Or, art. 5 din Legea nr. 65/2023 consacră expres caracterul independent funcțional și decizional al Comisiei față de orice entitate, inclusiv față de autoritățile implicate în desemnarea membrilor. În aceste condiții, Comisia întrunește garanțiile necesare de independență și imparțialitate, iar eventualele suspiciuni trebuie probate, în lipsa unor dovezi concrete acestea fiind neîntemeiate.

112. În partea ce ține de argumentul reclamantului că ingerința în viața privată nu a fost una necesară, a indicat că, acesta urmează a fi analizat prin prisma art. 8 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, în mod special în lumina cauzei Denisov c. Ucrainei (nr. 76639/11).

113. Consiliul a examinat dacă nepromovarea evaluării externe și eliberarea din funcție au constituit o ingerință în sensul art. 8 și, în caz afirmativ, dacă aceasta a fost justificată. Notează că, ingerința menționată ar putea încălca articolul 8 din Convenție, cu excepția cazului în care poate fi justificată în temeiul paragrafului 2 al articolului 8 ca fiind „în conformitate cu legea”, urmărind unul sau mai multe dintre scopurile legitime enumerate în aceasta și fiind „necesare într-o societate democratică” pentru a atinge scopul sau scopurile vizate.

114. Notează că, expresia „în conformitate cu legea” impune, în primul rând, ca măsura atacată să aibă un anumit temei în dreptul intern. În al doilea rând, se referă la calitatea legii în cauză, solicitând ca aceasta să fie accesibilă persoanei în cauză și previzibilă în ceea ce privește consecințele acesteia. Astfel, pentru ca legea să îndeplinească cerința de previzibilitate, ea trebuie să stabilească cu suficientă precizie condițiile în care poate fi aplicată o măsură, pentru a permite persoanei în cauză să-și reglementeze conduita.

115. Legea nr. 65/2023 prevede expres că nepromovarea evaluării atrage eliberarea din funcție. Întrucât subiectul evaluării a candidat la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, norma specială completează cadrul general al Legii nr. 544/1995 și se aplică cu prioritate, potrivit art. 5 alin. (4) din Legea nr. 100/2017. Având caracter excepțional, temporar și distinct, evaluarea externă nu poate fi asimilată unei proceduri disciplinare, iar eliberarea din funcție constituie o consecință legală automată, nu o chestiune de oportunitate, aspect confirmat și de Comisia de la Veneția (CDL-AD(2022)024, pct. 50). Totodată, ingerința în viața privată este conformă art. 8 § 2 din Convenție, legea fiind previzibilă, iar statutul profesional al subiectului presupune cunoașterea efectelor, întinderii și interpretării Legii nr. 65/2023.

116. În ceea ce privește scopul legitim, Consiliul Superior al Magistraturii a reținut că ingerința în viața privată a reclamantului urmărește obiectivele Legii nr. 65/2023, respectiv asigurarea integrității funcției judiciare și consolidarea încrederii publice în justiție. Raportul de evaluare a evidențiat dubii serioase privind integritatea reclamantului, generate de discrepanțe semnificative între

venituri, cheltuieli și avere pentru perioadele 2011–2012 și 2015–2020, confirmate prin materialele evaluării și hotărârea contestată. Potrivit jurisprudenței CEDO (Xhoxhaj c. Albaniei, § 413), măsurile restrictive aplicate judecătorilor în cadrul procedurilor de vetting pot fi justificate prin exigențele sporite de integritate, având în vedere rolul acestora în exercitarea puterii suverane. În consecință, ingerința este compatibilă cu scopul legitim urmărit.

117. De asemenea menționează că, ingerința a fost „necesară într-o societate democratică”, întrucât a răspuns unei nevoi sociale stringente, fiind proporțională cu scopul legitim urmărit și justificată prin motive relevante și suficiente, potrivit jurisprudenței CEDO.

118. Potrivit anexei nr. 1 la Legea nr. 211/2021, responsabilitatea și integritatea constituie elemente esențiale pentru asigurarea încrederii publicului în justiție și pentru garantarea unor proceduri echitabile. Promovarea unei culturi a integrității judiciare reprezintă un instrument central în prevenirea corupției, una dintre principalele amenințări la adresa statului de drept.

119. În aceste condiții, Consiliul Superior al Magistraturii nu putea permite continuarea exercitării funcției de judecător de către o persoană cu deficiențe grave de integritate financiară și a apreciat că demiterea din funcție, precum și consecințele patrimoniale prevăzute de Legea nr. 65/2023, nu contravin art. 8 din Convenție.

120. Cu referire la argumentul că actul administrativ emis nu este motivat, Consiliul susține constatările făcute în hotărârea nr. 595/36 din 29 octombrie 2024 și consideră că aceasta este legală, certă, motivată, adoptată cu respectarea procedurii legale în coroborare cu normele legislative speciale derogatorii, iar aspectele invocate de reclamant sunt declarative și lipsite de relevanță.

121. Cu privire la criticile reclamantului referitor la legalitatea Raportului de evaluare, în partea ce ține de pretenția prin care se solicită anularea Raportului de evaluare a Comisiei Vetting în privința lui Dorin Munteanu candidat la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție din 1 octombrie 2024, Consiliul consideră că aceasta urmează a fi declarată inadmisibilă în temeiul art. 208, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ. Or, Comisiei de evaluare nu-i sunt aplicabile prevederile art. 5, 6, 7, 8, 10, 11 din Codul administrativ, cu efectele respective.

122. Totodată, însăși legiuitorul a prevăzut că Curtea Supremă de Justiție nu poate dispune anularea raportului Comisiei de evaluare, ori raportul Comisiei nu este act administrativ prin prisma art. 10-11 din Codul administrativ, fiind vorba de un act prin care se propune o soluție Consiliului Superior al Magistraturii, ca urmare a promovării/nepromovării evaluării externe.

123. În final relevă că, concluziile subiective ale reclamantului din cererea de chemare în judecată nu răstoarnă în nici un mod prezumția de legalitate de care se bucură Hotărârea CSM nr. 595/36 din 29 octombrie 2024, fapt care atestă netemeinicia acțiunii.

C. Poziția Comisiei de evaluare externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție (f.d. 82-92)

124. La 28 noiembrie 2024 Comisia de evaluare a depus referință, prin care a solicitat respingerea acțiunii formulate de către Dorin Munteanu, ca fiind neîntemeiată.

125. Notează că, Comisia a efectuat evaluarea reclamantului cu respectarea procedurii prevăzută de Legea nr. 65/2023 și Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei.

126. Menționează că, este neîntemeiat argumentul precum că Comisia a tratat situații identice în mod diferit, acționând contrar art. 137 din Codul administrativ, or, prevederile invocate ale Codului administrativ nu se aplică față de Comisie în virtutea faptului că aceasta nu este o autoritate publică, fapt expres prevăzut de art. 4 alin.(2) din Legea nr. 65/2023, în plus, marja de discreție a Comisiei este reglementată de prevederile art. 11 din Legea nr. 65/2023, astfel că, prevederile invocate ale Codului administrativ nu sunt aplicabile. Totodată, deși invocă pretinsa situație identică cu cea a altui candidat, reclamantul nu argumentează de ce acestea ar fi identice.

127. De asemenea, este irelevantă critica prevederilor Legii nr. 65/2023, prin prisma pretinsului caracter neconstituțional al normelor ce reglementează perioada de verificare a conformității cu criteriul de integritate financiară, dar și caracterul irevocabil al deciziilor emise de către Curtea Supremă de Justiție. Asta deoarece potrivit art. 18 alin.(22) din Legea nr. 65/2023: „Curtea Supremă de Justiție admite contestația doar dacă constată că, în cadrul procedurii de evaluare, au fost admise erori procedurale grave care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare sau că există circumstanțe de fapt care puteau duce la promovarea sau nepromovarea evaluării.”, iar critica legii aplicabile nu se încadrează în nici unul din temeiurile de admitere a contestației de mai sus.

128. Totodată, cu privire la pretinsul termen de evaluare excesiv de mare, reține constatările din cauza Xhoxhaj v. Albania, 9 februarie 2021, § 348-349).

129. Notează că, hotărârea Oleksandr Volkov c. Ucrainei (nr. 21722/11) nu este relevantă. În această cauză, CtEDO a găsit o violare a principiului securității juridice deoarece dreptul ucrainean nu prevedea niciun termen de prescripție pentru demiterea judecătorilor urmare a „încălțării jurământului” (§ 139 din hotărârea CtEDO). Legea nr. 65/2023 prevede termene clare atât pentru evaluarea integrității financiare cât și pentru evaluarea integrității etice.

130. În plus, reiterează constatările din decizia nr. 42 din 6.04.2023 a Curții Constituționale (para. 123), și notează că, deși aceste constatări se referă la Legea nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, consideră că logica expusă de către Curtea Constituțională este în egală măsură aplicabilă și în privința Legii nr. 65/2023.

131. Totodată, deși reclamantul pretinde că Comisia nu ar fi independentă și imparțială, acesta nu argumentează această concluzie, limitându-se la alegația potrivit căreia Comisia Vetting nu este independentă și imparțială. Notează, în acest sens, că simpla citare a conținutului unei hotărâri a CtEDO nu demonstrează,

în mod automat, temeinicia alegațiilor reclamantului referitoare la această chestiune. Reclamantul nu a explicat cum sunt aplicabile constatările CtEDO în cauza Oleksandr Volkov c. Ucrainei (privind lipsa numărului suficient de judecători în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii) la activitatea Comisiei (§§ 109-117 din hotărârea Curții).

132.În egală măsură, simpla invocare a violării dreptului la respectul vieții private, cu includerea unei liste de hotărâri ale CtEDO, nu este suficientă pentru a concluziona că urmare a deciziei contestate a Comisiei au fost afectate un șir de relații personale și profesionale, ingerință care nu răspunde exigenței legalității, scopului legitim și nu trece testul proporționalității.

133.Indică că, nu sunt întemeiate argumentele reclamantului referitoare la circumstanțele aferente donației din partea părinților acestuia, Comisia nu a indicat că donația primită de candidat de la părinții săi a fost examinată ca o sumă unică. În plus, acest fapt este irelevant în contextul analizei referitoare la posibilitatea de a face o atare donație (prin prisma veniturilor și economiilor părinților).

134.În urma evaluării integrității etice și financiare a subiectului, în baza datelor și informațiilor primite de la subiect și terți, Comisia poate să constate existența unuia sau mai multor temeiuri de necorespondere cu criteriile prevăzute la art. 11 din Legea nr.65/2023, dacă Comisia are dubii serioase cu privire la circumstanțele prevăzute la art. 11 alin.(2) și (3). Totodată, Comisia nu poate avea dubii serioase în lipsa determinării unor circumstanțe faptice suficiente care ar justifica concluzia Comisiei. În același timp, Comisia nu este obligată să demonstreze, dincolo de orice dubiu, circumstanțele faptice pe care se bazează pentru a ajunge la concluzia sa.

135.Notează că, Curtea Constituțională a statuat, cu relevanță pentru speță, că „definirea standardelor de probă implică în mod inevitabil utilizarea unor texte flexibile ...”, iar în acest caz standardul de probă utilizat de legislator, la fel ca și în cazul altor standarde de probă utilizate în alte proceduri de evaluare similare, „urmărește să ghideze Comisia de evaluare la aprecierea rezultatelor evaluării”.

136.Astfel, Legea nr.65/2023 (în special art.15 alin.(l)), oferă posibilitatea subiectului evaluării să atenueze sau să înlăture dubiile constatate de Comisie.

137.Prin urmare, contrar alegațiilor reclamantului, Comisia nu era obligată să probeze că părinții reclamantului nu ar fi avut economii în numerar, acumulați pe parcursul vieții lor. Dimpotrivă, era în sarcina reclamantului să manifeste un comportament diligent pentru a înlătura dubiile Comisiei bazate pe faptele identificate (inclusiv să demonstreze acumularea economiilor încă din anii 90, așa cum pretinde în cererea sa de chemare în judecată). În lipsa unor dovezi, aceste alegații rămân a fi declarative.

138.Totodată, contrar alegațiilor reclamantului, Comisia s-a bazat pe informația cu privire la veniturile părinților începând cu anul 1998 și nu doar cu privire la ultimii 4 ani. Potrivit datelor SFS, tatăl subiectului a obținut în perioada 1998-2014 un venit de 474.486 MDL și mama acestuia 402.947 MDL pentru

aceeași perioadă. Acest venit constituie 877.433 MDL pentru 16 ani, ceea ce înseamnă 54.839 MDL pe an și 4.569 MDL lunar. Suplimentar, reclamantul a afirmat că părinții săi l-au ajutat financiar la cumpărarea apartamentului său. De asemenea, potrivit reclamantului, în 2012 părinții săi au luat primul împrumut (17.450 EUR) deoarece resursele financiare de care dispuneau nu mai erau suficiente pentru cumpărarea apartamentului. Comisia notează că suma de 17.450 EUR corespunde datelor privind achitarea celor două rate din 2012. În lumina circumstanțelor menționate, aparent este puțin probabil ca părinții reclamantului să dispună de economii suficiente pentru acordarea donației. În plus, reclamantul nu a declarat această donație.

139. La fel, lipsa obligației de declarare a economiilor sub o anumită valoare (conform reglementării art.226⁷ din Codul fiscal care a fost invocat de către reclamant) nu înseamnă că părinții reclamantului dețineau economii sub această valoare pe care nu au declarat-o organului fiscal.

140. În acest sens, reiterează că reclamantul pretinde o aplicare discriminatorie a legii de către Comisie, fără însă a specifica cazurile în raport cu care se pretinde că ar fi existat o atare încălcare.

141. Netemeinicia constatărilor cu privire la achiziționarea automobilului Lexus CT200H, Comisia a notat că așa cum a stabilit și Consiliul Superior al Magistraturii, chiar dacă argumentele reclamantului privind valoarea automobilului ar fi admise, aceasta nu ar duce la promovarea evaluării. Reclamantul a înregistrat un sold negativ total de 1.027.591 MDL, iar excluderea sumei de 148.315 MDL nu ar duce la diminuarea soldului negativ sub pragul de 234.000 MDL stipulat în art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 65/2023.

142. La fel indică că, nu sunt întemeiate argumentele reclamantului referitoare la circumstanțele aferente beneficiarului efectiv al apartamentului de 132,8 m.p. situat pe bd. Mircea cel Bătrân. Reclamantul a reiterat, în esență, argumentele pe care le-a invocat la etapa evaluării, fără însă a invoca careva argumente prin prisma temeiurilor de admitere a contestației prevăzute la art.18 alin.(2²) din Legea nr.65/2023.

143. Comisia a notat că a introdus suma de 20.000 USD (ce corespunde cu 17.000 EUR de mai sus) la cheltuieli pentru 2021, sub denumirea de „rambursarea împrumutului”, deoarece aceasta a fost declarată de reclamant. Comisia nu a exclus această sumă pentru că reclamantul nu a contestat includerea acestei sume la cheltuieli, nici la etapa rundelor de întrebări, nici în timpul audierii sale. La fel reclamantul nu a solicitat includerea acesteia la venituri. În absența unor probe sau declarații ale reclamantului, Comisia era în imposibilitate să includă sau să excludă suma de 20.000 USD la venituri sau la cheltuieli.

144. Aceasta nu înseamnă că Comisia recunoaște proprietatea părinților asupra apartamentului. De fapt, Comisia menționează că nu există nicio probă privind transferul împrumutului sau rambursarea efectivă a acestuia. Doar reclamantul a declarat existența acestuia. De asemenea, el s-a angajat în a argumenta că rambursarea acestei sume nu a fost declarată la ANI din cauza unei neînțelegeri

de către acesta a modelului declarației de avere și interese personale. Acest fapt a determinat Comisia să nu excludă rambursarea împrumutului de la cheltuieli.

145. Separat de cele de mai sus, Comisia menționează că plata declarativă a unei sume de bani nu este suficientă să combată constatările Comisiei privind beneficierea efectivă a reclamantului asupra apartamentului.

146. Suplimentar, Comisia notează că chiar dacă argumentul reclamantului s-ar admite și s-ar include suma de 20.000 USD (aproximativ 350.000 MDL) în veniturile subiectului, aceasta nu ar modifica semnificativ soldul negativ al reclamantului. Astfel, acesta a înregistrat un sold negativ total de -1.027.591 MDL, iar excluderea sumei de 350.000 MDL nu ar duce la diminuarea soldului negativ sub pragul de -234.000 MDL stipulat în art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 65/2023.

147. Relevă că, explicația neclară referitoare la semnarea contractului de investiții în construcție de către reclamant, dar nu de părinții acestuia, nu sunt credibile argumentele reclamantului referitoare la motivul încheierii celui de-al doilea contract asupra apartamentului de 132,8 m.p. situat pe bd. Mircea cel Bătrân.

148. Reclamantul, în combaterea unuia dintre faptele de atribuire a proprietății efective asupra apartamentului (§ 115, lit. (b) din raport), menționează că "[...] reclamantul a ridicat întrebarea față de administratorul S.R.L. „Nicoleta N.M.” despre posibilitatea perfectării contractului pe numele unuia dintre părinții săi, însă aceasta nu a acceptat, deoarece se pierdea consecutivitatea în evoluția relațiilor contractuale și, în special a plăților care erau deja efectuate de reclamant din numele părinților."

149. Comisia nu a înțeles la ce consecutivitate în evoluția relațiilor contractuale se referă reclamantul. Nu există așa concept sau instituție de drept care să împiedice semnarea celui de al doilea contract de către părinții reclamantului.

150. Reiterează că, în septembrie 2008, reclamantul a semnat un precontract de investiții în construcții pentru acest apartament cu compania S, care ulterior a devenit insolvabilă; la 27 martie 2014, reclamantul a semnat contractul de investiție în construcții cu compania N.; la 17 iulie 2019, reclamantul a semnat actul de predare primire cu compania N.; la 25 august 2020, reclamantul a semnat contractul de donație către părinții săi. Deci, reclamantul ar fi avut mai multe ocazii ca să realizeze transferul apartamentului către părinții săi. De exemplu, între 2008 și 2014, înainte de semnarea cu compania N., reclamantul ar fi putut cesiona către oricare dintre părinții săi precontractul de investiții în construcții. În așa mod, ar fi fost firesc ca părinții săi să semneze contractul de investiție în construcții iar administratorul companiei N. nu ar fi obiectat referitor la consecutivitatea în evoluția relațiilor contractuale.

D. Poziția părților în ședință publică

151. În ședința de judecată, reclamantul Munteanu Dorin și reprezentatul său avocatul Zama Vitalie au susținut circumstanțele de fapt și de drept din cererea de

chemare în judecată inițială și concretizată, solicitând admiterea acțiunii în sensul formulat.

152. În ceea ce privește anul 2011, reclamantul contestă calculul cheltuielilor în mărime de 12.498 lei, stabilit de Comisie în baza coșului de consum al populației (CCP). Acesta consideră că produsele alimentare, în cuantum de 70 % din această sumă, nu trebuiau incluse, întrucât erau asigurate din gospodăria părinților și a socrilor. Socrii reclamantului dețin o gospodărie țărănească cu două vite, câțiva porci și peste 200 de păsări, precum și peste 5 ha de teren agricol cultivate cu viță-de-vie și cereale. Totodată, părinții reclamantului dețin o întovărășire pomicolă și un lot de teren de pe care obțineau produse de consum.

153. În perioada 2011–2015, reclamantul a locuit împreună cu părinții, motiv pentru care Comisia urma să țină cont și de veniturile acestora, aspect care nu se reflectă în raportul întocmit. De asemenea, au fost incluse nejustificat cheltuieli pentru îmbrăcăminte, deși reclamantul nu procura frecvent haine din magazine. Cheltuielile de transport au fost indicate eronat, întrucât reclamantul se deplasa la serviciu cu automobilul unei colege. În mod nejustificat au fost incluse și cheltuieli pentru alcool și produse din tutun, reclamantul subliniind că nu fumează și nu consumă alcool. Nu a suportat cheltuieli pentru întreținerea unui mijloc de transport propriu și nici plăți pentru servicii comunale, acestea fiind suportate de părinți. În consecință, din suma de 12.498 lei, reclamantul recunoaște doar 30 % ca fiind justificată.

154. Cu referire la anul 2012, reclamantul nu este de acord cu soldul negativ de 250.427 lei stabilit de Comisie, or, suma de 254.600 lei inclusă la cheltuieli reprezintă plata unei rate pentru un imobil ce aparține părinților săi, astfel încât soldul real este pozitiv de 4.173 lei. Aceste cheltuieli urmează a fi excluse, întrucât au fost efectuate în interesul părinților. Reclamantul a explicat Comisiei motivele preluării acestei datorii și a prezentat declarația surorii sale, care confirmă că mijloacele bănești utilizate pentru achitarea ratei aparțineau acesteia.

155. De asemenea, acesta a atras atenția că și în anul 2012 a locuit cu părinții, astfel încât soldul pozitiv de 4.173 lei putea fi majorat prin excluderea a 70 % din CCP.

156. Pentru anul 2015, reclamantul nu este de acord cu suma de 94.050 lei, calculată de Comisie ca echivalent al 4.500 euro, această reprezentând o donație din partea părinților, întrucât Comisia a aplicat eronat termenul de 4 ani, fără a ține cont de faptul că suma respectivă a fost acumulată în perioada 1990–2015. Valuta a fost procurată treptat pe parcursul a 25 de ani, iar raportat la cursul valutar din această perioadă, 4.500 euro nu pot fi echivalenți cu 94.050 lei. Totodată, în anul 2015 reclamantul a locuit cu părinții și a avut gospodărie comună, motiv pentru care solicită excluderea a 70 % din cheltuielile CCP. În calitate de probe, reclamantul deține carnetele de muncă ale părinților, care confirmă existența veniturilor acestora, însă nu le-a prezentat comisiei, întrucât nu îi era cunoscut conținutul raportului de evaluare și că Comisia nu va elucida veniturile părinților din anii 1990. La CSM la fel nu le-a prezentat, pentru că aspectul respectiv nu s-a pus în discuție.

157. Totodată, reclamantul a mai reiterat faptul că, potrivit art. 226⁷ alin. (1), (3) din Codul Fiscal, doar persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova, care nu desfășurau activitate de întreprinzător, și care dețineau mijloace bănești în sumă mai mare de 500 mii lei sau echivalentul acesteia în valută străină, au avut obligația să depună la inspectoratul fiscal de stat teritorial după locul domiciliului sau reședinței ori la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, până la 31 decembrie 2012, declarația cu privire la disponibilul de mijloace bănești.

158. Astfel, părinții săi făceau parte din categoria dată de persoane, care aveau mijloace bănești în sumă mai mică de 500 mii lei sau echivalentul acesteia în valută străină și nu aveau această obligație de a depune la inspectoratul fiscal de stat teritorial până la 31 decembrie 2012, declarația cu privire la disponibilul de mijloace bănești, considerate neimpozabile.

159. Referitor la faptul că părinții au contractat un împrumut pentru achiziția unui apartament de 132 m², reclamantul a precizat că suma de 4 500 euro i-a fost transmisă treptat, pe parcursul lucrărilor de reparație, sub formă de donație, motiv pentru care nu a fost declarată separat.

160. Pentru anul 2016, reclamantul nu este de acord cu suma de 272 304 lei, întrucât aceste mijloace au fost împrumutate de la sora sa, care activează în Italia, fapt confirmat prin informațiile prezentate. Mai mult, începând cu acest an a locuit separat de părinți, respectiv a indicat că a suportat 80 % din CCP.

161. În anul 2017, reclamantul a suportat, de asemenea, doar 80 % din CCP.

162. Pentru anul 2018, reclamantul nu este de acord cu majorarea valorii mijlocului de transport de la 10.000 lei la 158.315 lei, întrucât există un contract valabil, în care prețul este indicat expres. Pentru acest an, reclamantul recunoaște 80 % din CCP.

163. Pentru anul 2019, reclamantul contestă suma de 67.700 lei, reprezentând plata pentru același imobil și în aceleași circumstanțe expuse anterior. De asemenea, recunoaște 80 % din CCP.

164. În ceea ce privește anul 2020, reclamantul solicită excluderea a 20 % din CCP, având în vedere suportarea parțială a cheltuielilor.

165. Totodată a atras atenția că nu a existat cvorumul necesar și obligatoriu pentru a dispune emiterea hotărârii contestate, care vizează eliberarea din funcția de judecător, or, a prevalat numărul de membri al Consiliului Superior al Magistraturii non-judecătorești ceea ce face ca hotărârea contestată să fie una nelegitimă.

166. Reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii, Olesea Ciobanu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. Totodată, aceasta s-a prezentat în cadrul ședinței de judecată din 8 mai 2025 și a susținut argumentele invocate în referință.

167. La rândul său, reprezentanții Comisiei de evaluare avocații Roger Gladei și Valeriu Cernei au susținut argumentele referinței depuse, solicitând respingerea cererii de chemare în judecată, specificând că, reclamantul nu a invocat vreo eroare de procedură, ci a invocat doar circumstanțe de fapt care nu le-a probat.

Totodată, a atras atenția că Comisia de evaluare nu este ținută de constatările altor autorități. De sine stătător, constatările ANI nu au importanță în cazul evaluării extraordinare.

LEGISLAȚIA ȘI STANDARDELE RELEVANTE

168. Art. 2 alin. (2) din Codul administrativ stabilește următoarele:

„Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.”

169. Principiile Codului administrativ sunt prevăzute în Capitolul III al Codului care prevăd:

„Articolul 22 Cercetarea din oficiu

(1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Articolul 29 Proportionalitatea

(1) Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității.

(2) O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă:

a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege;

b) este necesară pentru atingerea scopului;

c) este rezonabilă.

(3) Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Articolul 31 Motivarea

Actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Articolul 36 Supremația dreptului

(2) Instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Articolul 137. Dreptul discreționar

(1) În exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

(2) Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale.

(3) Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

(4) Dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.”

170. Art. 1 din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție reglementează că:

„Prezenta lege reglementează raporturile juridice aferente procedurii de evaluare externă a integrității etice și financiare (în continuare – evaluare) a judecătorilor Curții Supreme de Justiție și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

171. Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 statuează că:

„(1) Evaluarea reprezintă un exercițiu excepțional, unic și limitat în timp, desfășurat pentru verificarea integrității subiecților indicați la art.3 alin.(1).”

172. Art. 3 alin. (1) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 statuează că:

„(1) Subiecții evaluării sunt:

a) judecătorii Curții Supreme de Justiție în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi, inclusiv cei suspendați din funcție;

b) candidații la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.”

173. Art. 4 alin. (2) din Legea nr. 65/2023 reglementează că:

„(2) Comisia de evaluare nu este autoritate publică în sensul prevederilor Codului administrativ. Activitatea Comisiei de evaluare nu este publică, cu excepțiile stabilite de prezenta lege și de regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de evaluare.”

174. Art. 5 alin. (1) și (2) din Legea nr. 65/2023 statuează că:

„(1) Comisia de evaluare este independentă funcțional și decizional față de orice persoane fizice sau juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, inclusiv față de fracțiunile parlamentare și partenerii de dezvoltare, care au participat la desemnarea membrilor acesteia.

(2) În activitatea sa, Comisia de evaluare se conduce de Constituție, de prezenta lege și de alte acte normative ce reglementează domeniile conexe activității sale. Procedura de evaluare este stabilită de prezenta lege și de regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de evaluare.”

175. Art. 11 alin. (1) și alin. (3) lit. a) din Legea nr. 65/2023 reglementează că:

„(1) În sensul prezentei legi, evaluarea constă în verificarea integrității etice și celei financiare a subiecților indicați la art.3 alin.(1).

(3) Se consideră că judecătorul nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:

a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește, în total, 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de Guvern pentru anul în care a început evaluarea judecătorului.”

176. Art. 16 alin. (1), (2), (3), (4) din Legea nr. 65/2023 prevede că:

„(1) În urma evaluării judecătorului, Comisia de evaluare întocmește un raport motivat cu privire la evaluare care să conțină propunerea privind promovarea sau nepromovarea evaluării.

(2) Raportul cu privire la evaluare se aprobă de către Comisia de evaluare cu votul majorității membrilor prezenți. Membrii Comisiei de evaluare nu se pot abține de la vot.

(3) Raportul cu privire la evaluare conține faptele relevante, motivele și concluzia privind promovarea sau nepromovarea evaluării.

(4) Se consideră că judecătorul nu a promovat evaluarea dacă s-a constatat existența unui sau mai multor temeiuri de necorespondere cu criteriile prevăzute la art.11.”

177. Art. 17 alin. (1) și (2) din Legea nr. 65/2023 statuează că;

„(1) Consiliul Superior al Magistraturii examinează în ședință publică, în baza dosarului de evaluare recepționat de la Comisia de evaluare, rezultatele evaluării judecătorului. Judecătorul poate prezenta informații suplimentare pe care le consideră relevante doar dacă probează că a fost în imposibilitatea de a le prezenta anterior. Reprezentantul Comisiei de evaluare și judecătorul evaluat, în persoană, sunt în drept să își prezinte poziția.

(2) Prin hotărâre motivată, adoptată în cel mult 30 de zile de la recepționarea documentelor menționate la art.16 alin.(6), Consiliul Superior al Magistraturii:

a) acceptă raportul cu privire la evaluare și constată promovarea sau nepromovarea evaluării;

b) respinge raportul cu privire la evaluare și dispune, o singură dată, reluarea procedurii de evaluare a judecătorului, dacă constată circumstanțe de fapt sau erori procedurale care puteau duce la promovarea sau, după caz, nepromovarea evaluării;

c) după recepționarea raportului cu privire la evaluare, întocmit ca urmare a reluării procedurii de evaluare, prevăzută la lit.b), acceptă raportul conform lit.a) sau îl respinge și constată promovarea sau nepromovarea evaluării.”

178. Art. 18 alin. (1), (2), (2¹) și (2²) din Legea nr. 65/2023 stabilește că:

„(1) Prin derogare de la prevederile Codului administrativ, hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii prevăzută la art.17 alin.(4) poate fi contestată de către judecătorul vizat sau de către Comisia de evaluare la Curtea Supremă de Justiție în termen de 5 zile de la comunicarea hotărârii motivate a Consiliului Superior al Magistraturii. Depunerea contestației suspendă executarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii. În perioada examinării contestației, judecătorul vizat nu poate emite acte judecătorești de dispoziție.

(2) Contestația se depune la Curtea Supremă de Justiție și se examinează în termen de 30 de zile de un complet format din 3 judecători care au promovat evaluarea și nu au activat în cadrul Curții Supreme de Justiție până la data de 31 decembrie 2022.”

(2¹) Curtea Supremă de Justiție:

1) respinge contestația;

2) admite contestația și:

a) dispune, o singură dată, reluarea procedurii de evaluare de către Comisia de evaluare;

b) dispune, o singură dată, reluarea procedurii de evaluare de către Consiliul Superior al Magistraturii;

c) constată promovarea sau nepromovarea evaluării în cazul anulării hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii emise după reluarea procedurii de evaluare.

(2²) Curtea Supremă de Justiție admite contestația doar dacă constată că, în cadrul procedurii de evaluare, au fost admise erori procedurale grave care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare sau că există circumstanțe de fapt care puteau duce la promovarea sau nepromovarea evaluării.”

179. Comisia activează în baza regulamentului propriu de organizare și funcționare. Acesta este aprobat de Comisie și este publicat pe pagina web a Comisiei.

180. Pct. 3.5 din Anexa la Regulamentul de evaluare al Comisiei independente de evaluare externă a judecătorilor și candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, în temeiul Legii nr. 65/2023, în vigoare la perioada de referință prevedea că:

„Cheltuielile de consum pentru populație (CCP) sunt determinate și publicate anual de Biroul Național de Statistică (BNS). Aceste cheltuieli includ următoarele categorii: 1) produse alimentare și băuturi nealcoolice; 2) băuturi alcoolice și articole de tutungerie; 3) îmbrăcăminte și încălțăminte; 4) întreținerea locuinței, apă, electricitate și gaze; 5) mobilier; echipamente de uz casnic și întreținerea de rutină a acestora; 6) sănătate; 7) transport; 8) comunicare; 9) recreere și cultură; 10) educație; 11) restaurante și hoteluri; 12) bunuri și servicii diverse. Suma exactă pe fiecare candidat este calculată de Secretariatul Comisiei folosind datele BNS, ținând cont de numărul membrilor familiei, zona de reședință (rurală sau urbană) CCP parte din „cheltuieli” (sau fluxurile de numerar de ieșire).”

181. Pct. 3.6 din Anexa la Regulamentul de evaluare al Comisiei independente de evaluare externă a judecătorilor și candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, în temeiul Legii nr. 65/2023, în vigoare la perioada de referință reglementa următoarele:

„Dacă ieșirile subtotale sunt mai mari decât veniturile subtotalului, atunci există un dezechilibru financiar cu privire la declarant.”

182. Pct. 6.4¹ din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin hotărârea CSM nr.668/26 din 15 septembrie 2015, în vigoare la data emiterii hotărârii contestate:

„Ședințele Plenului Consiliului, la care se examinează chestiuni ce țin de cariera judecătorului, aplicarea sancțiunii disciplinare judecătorului; eliberarea acordului pentru începerea urmăririi penale, de reținere, de aducere silită, de arestare sau de percheziție a judecătorului, suspendarea din funcție a judecătorului în legătură cu pornirea urmăririi penale, de aplicare a măsurilor speciale de investigații în cauza penală în care figurează judecătorii în funcție, sunt deliberative dacă din membri prezenți la ședință cel puțin jumătate sunt membri-judecători. În cazul lipsei, din motive obiective, a membrilor CSM-judecători de la ședință, aceștia vor fi substituiți cu membrii supleanți corespunzători”.

183. Cauza Catană vs. Republica Moldova din 21 februarie 2023, specifică în pct. 61 următoarele:

„În cazul în care, ca în această cauză, articolul 6 § 1 din Convenție se aplică procedurilor disciplinare, Convenția impune existența a cel puțin unuia dintre următoarele două mecanisme: fie organele profesionale disciplinare îndeplinesc ele însele exigențele articolului 6 din Convenție, fie nu le îndeplinesc, dar procedurile în fața lor sunt supuse unui control ulterior al unui organ judiciar cu competență deplină, care dispune el însuși de garanțiile prevăzute de acest articol (*Albert și Le Compte v. Belgia*, 10 februarie 1983, § 29, seria A nr. 58, *Fazia Ali v. Regatul Unit*, nr. 40378/10, § 75, 20 octombrie 2015, și *Eminağaoğlu v. Turcia*, nr. 76521/12, §§ 94 și 103, 9 martie 2021, și cauzele citate).”

MOTIVAREA INSTANȚEI

184. Referitor la termenul de depunere a cererii de contestare, completul de judecată special al Curții Supreme de Justiție atestă că, hotărârea motivată contestată a fost notificată reclamantului Dorin Munteanu la 30 octombrie 2024, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la dosarul administrativ.

185. Prin urmare, în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile, termenul de contestare a început să curgă din ziua imediat următoare notificării, respectiv din 31 octombrie 2024.

186. Având în vedere că cererea de contestare a fost depusă de reclamant la data de 1 noiembrie 2024, completul de judecată special reține că aceasta a fost formulată în termen legal, respectând astfel exigențele procedurale privind depunerea în termen a contestațiilor.

A. Principii generale

187. Curtea Supremă de Justiție reiterează că conform art. 36 alin. (2) din Codul administrativ, în aplicarea supremației dreptului, instanța judecătorească de contencios administrativ ia în considerare jurisprudența CtEDO. Potrivit acestei jurisprudențe, obligația instanței judecătorești de motivare a hotărârilor judecătorești nu poate fi înțeleasă că impunând un răspuns pentru fiecare argument (hot. García Ruiz v. Spania, 1999, § 26). Totuși, orice argument decisiv pentru rezultatul procedurii necesită un răspuns clar (hot. Ruiz Torija v. Spania, 1994, § 30; și, pentru comparare, Petrović și alții v. Muntenegru, 2018, § 43), în special argumentele cu privire la drepturile și obligațiile garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului (hot. Fabris v. Franța, 2013, § 72 in fine; Paun Jovanović v. Serbia, 2023, § 108).

Relația dintre Codul administrativ și Legea nr. 65/2023

188. Atât Codul administrativ cât și Legea nr. 65/2023 sunt legi organice, adică au putere juridică egală. Legea nr. 65/2023 a fost votată în lectură finală după adoptarea Codului administrativ și reglementează în detaliu procedura de evaluare externă, modul de adoptare a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii și de examinare a contestației împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii adoptate în temeiul Legii nr. 65/2023.

189. Evaluarea externă este reglementată de o lege adoptată de Parlament în anul 2023, după consultarea repetată cu Comisia de la Veneția, iar majoritatea recomandărilor Comisiei de la Veneția au fost acceptate. Legea a fost adoptată pentru a asigura integritatea judecătorilor Curții Supreme de Justiție și a spori încrederea publică în sistemul de justiție. Comisia de la Veneția a examinat inclusiv necesitatea evaluării externe și a admis că, în contextul Republicii Moldova, aceasta ar putea avea loc. În baza acestei legi a fost creat un mecanism complex de evaluare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție și a candidaților pentru funcția de judecător Curții Supreme de Justiție, iar unii judecători deja au fost numiți în funcție după ce au promovat evaluarea.

190. Conform art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, legi derogatorii de la Codul administrativ pot reglementa activitatea administrativă numai dacă acestea sunt absolut necesare și nu contravin principiilor Codului administrativ.

191. Procedura de efectuare a evaluării externe prevăzută de Legea nr. 65/2023 este într-o oarecare măsură diferită de prevederile Codului administrativ în ceea ce privește termenele de procedură, probațiunea, anularea actelor administrative, procedura contenciosului administrativ, etc. Având în vedere că Legea nr.

65/2023 este o lege specială în raport cu Codul administrativ, prevederile Legii nr. 65/2023 au prioritate față de Codul administrativ, iar în cazul aspectelor nereglementate de Legea nr. 65/2023 prevederile Codului administrativ sunt aplicabile în măsura în care nu contravin scopului Legii nr. 65/2023.

Sarcina probațiunii în cadrul evaluării externe

192. Completul notează că, Legea nr. 65/2023 are prioritate față de Codul administrativ. Mai mult, art. 225 alin. (4) din Codul administrativ expres prevede posibilitatea limitării controlului judecătoresc prin legi speciale, cum este Legea nr. 65/2023.

193. Conform art. 16 alin. (4) din Legea nr. 65/2023, Comisia de evaluare va considera că persoana nu a promovat evaluarea dacă s-a constatat existența unui sau mai multor temeiuri de necorespondere cu criteriile prevăzute la art.11, care prevede că persoana nu corespunde criteriilor de integritate dacă Comisia are „dubii serioase”.

194. Prin hotărârea nr. 2 din 16 ianuarie 2025 a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității unor prevederi din Legea 65/2023, s-au reținut standardele de probă a „dubiilor serioase” aplicate atât de Comisia de evaluare, cât și de către Consiliul Superior al Magistraturii.

195. Astfel, Curtea Constituțională a reținut că, potrivit Dicționarului Explicativ al Limbii Române, cuvântul „dubiu” presupune o lipsă de încredere, iar sinonimele cuvântului „serios” sunt „grav”, „convingător” sau „lipsit de superficialitate”. Curtea a considerat că acești termeni ar putea ghida comisiile de evaluare să-și formeze o opinie cu privire la probele necesare descalificării unui subiect.

196. Totuși, pentru o înțelegere mai precisă a standardului de probă stabilit pentru Comisiile de evaluare, Curtea l-a comparat cu standardul de probă stabilit pentru Consiliul Superior al Magistraturii și pentru Consiliul Superior al Procurorilor. Legea prevede că Consiliile pot decide nepromovarea evaluării doar dacă raportul examinat conține „dovezile care confirmă” că subiectul evaluat nu corespunde unuia sau mai multor criterii de integritate. Textul „confirmă” sugerează o certitudine cu privire la neîntreținerea de către subiect a criteriilor legale. Astfel, comparând expresia „dubii serioase” cu textul „dovezile care confirmă”, Curtea a considerat că primul implică mai curând o probabilitate ridicată, fără a se ridica la nivelul certitudinii.

197. Totodată, Curtea a reținut că, prevederile legilor în discuție îi permit subiectului evaluat să-și prezinte punctul de vedere în fața Consiliului. Astfel, potrivit acestora, subiectul evaluat poate prezenta informații suplimentare pe care le consideră relevante dacă probează că a fost în imposibilitate de a le prezenta anterior. Totodată, subiectul evaluării, în persoană, este în drept să își prezinte poziția (articolele 17 alin.(1) din Legea nr.65/2023 și 18 alin.(1) din Legea nr.252/2023).

198. La pct. 108, Curtea Constituțională a observat că articolul 17 alin.(2) din Legea nr.65/2023 nu stabilește niciun standard de probă aplicabil de Consiliul

Superior al Magistraturii la examinarea rezultatelor evaluării subiecților. Având în vedere că nepromovarea evaluării conduce la eliberarea din funcție a judecătorilor și că standardul de probă pentru aplicarea acestei măsuri joacă un rol la examinarea proporționalității, Curtea a constatat incidența articolelor 20, 23, 28, 54 și 116 alin.(1) din Constituție.

199. Cu privire la articolul 18 alin.(2) din Legea nr.252/2023, Curtea a reținut că prin utilizarea textului „dovezi care confirmă” din norma contestată, legislatorul a stabilit un standard de probă mai ridicat aplicabil de Consiliul Superior al Magistraturii și de Consiliul Superior al Procurorilor, comparativ cu standardul „dubiilor serioase” aplicabil de Comisiile de evaluare. Cuvântul „confirmă” denotă o certitudine cu privire la neîndeplinirea condițiilor de integritate etică și financiară de către subiectul evaluat.

200. Totodată, în prima lor opinie *amicus curiae* referitoare la proiectul de lege privind verificarea extraordinară a judecătorilor și a procurorilor, Comisia de la Veneția și Directoratul General pentru Drepturile Omului și Preeminența Dreptului au menționat că Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Superior al Procurorilor nu reprezintă tribunale penale și, astfel, nu este necesar ca acestea să aplice cel mai înalt standard de probă, i.e. standardul „dincolo de orice îndoială rezonabilă”. Având în vedere caracterul mai curând disciplinar al procedurilor în discuție, Comisia și Directoratul au considerat potrivit ca cele două Consilii să utilizeze un standard care le-ar permite să-și bazeze concluzia pe o certitudine coerentă, i.e. „probă suficientă”, „probă care nu poate fi infirmată”, „balanța probabilităților” (CDL-AD(2023)005, 14 martie 2023, § 67).

201. Totodată, potrivit prevederilor art. 11 alin.(4) în coroborare cu art. 15 alin. (1) din Legea nr.65/2023, îi oferă posibilitatea subiectului evaluării să atenueze sau să înlăture dubiile constatate de Comisie. Cu alte cuvinte, în procesul evaluării integrității financiare prin prisma prevederilor art.11 alin.(2) lit. a) din Legea 65/2023, odată constatate dubiile serioase determinate de identificarea unei diferențe între avere, venituri și cheltuieli, subiectul poate prezenta argumente și probe referitoare la caracterul justificat al averii.

Cazurile în care Curtea Supremă de Justiție poate admite contestația

202. În paragraful 136 al hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 16 ianuarie 2025 referitor la argumentul autorilor care susțin că instanța supremă poate să dispună doar reluarea procedurii de evaluare în cazul admiterii contestației, Curtea a reținut că acest argument este invalidat prin litera c) din articolele contestate, care prevede că instanța supremă trebuie să constate promovarea sau nepromovarea evaluării în cazul anulării hotărârii consiliului, respectiv emise după reluarea procedurii de evaluare.

203. Totodată, referitor la argumentul autorilor potrivit căroră competența instanței supreme ar fi limitată prin faptul că nu poate dispune reluarea procedurii de evaluare în cazul constatării unor erori în aprecierea probelor, Curtea a reținut că acest argument este invalidat prin articolele 18 alin.(2²) din Legea nr.65/2023 și 19 alin.(6) din Legea nr.252/2023, care prevăd că contestația poate fi admisă

doar dacă se constată că, în cadrul procedurii de evaluare, au fost admise erori procedurale grave care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare sau că există circumstanțe de fapt care puteau duce la promovarea sau nepromovarea evaluării. Curtea nu a considerat că formularea acestui articol limitează în vreun fel competența Curții Supreme de Justiție de a examina hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii atât în fapt, cât și în drept.

204. Prin urmare, competența Curții Supreme de Justiție la examinarea contestațiilor depuse conform Legii nr. 65/2023 este una mai limitată decât cea prevăzută de Codul administrativ, fapt admis și de art. 225 alin. (4) din Codul administrativ, care prevede că alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sunt reglementate expres prin legi speciale. Ea poate anula hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii doar în cazurile menționate de Legea nr. 65/2023.

205. Curtea Supremă de Justiție poate ajunge la o concluzie diferită de cea a Consiliului Superior al Magistraturii sau a Comisiei de evaluare. De exemplu, Curtea Supremă de Justiție poate conchide în aceeași cauză că unele dubii serioase constatate de Consiliul Superior al Magistraturii nu există, iar alte dubii există. Existența unui singur dubiu este suficient pentru nepromovarea evaluării externe. După cum rezultă din art. 18 alin. (2^a) din Legea nr. 65/2023, Curtea Supremă de Justiție nu poate admite contestația dacă nu constată că, în cadrul procedurii de evaluare, au fost admise erori procedurale grave care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare sau că există circumstanțe de fapt care puteau duce la promovarea sau nepromovarea evaluării.

Folosirea CCP la calcularea cheltuielilor subiecților evaluați

206. Curtea Supremă de Justiție notează că Comisia de evaluare activează în baza Regulamentului propriu de organizare și funcționare. Acesta este aprobat de Comisie și este publicat pe pagina web a Comisiei. Acesta prevede la p. 3.5 din Anexă că, la evaluarea averii, cheltuielile de consum ale populației stabilite anual de către Biroul Național de Statistică vor fi incluse la cheltuieli.

207. Cheltuielile de consum ale populației sunt estimate anual de către Biroul Național de Statistică în scopul stabilirii cheltuielilor reale de trai. Estimarea se face în baza chestionării a câteva mii de gospodării din mediul urban și rural. Cheltuielile sunt estimate prin completarea benevolă, în decursul unei luni, a unor chestionare detaliate cu privire la cheltuielile efectuate de către gospodărie. Completarea chestionarelor este verificată peste 15 zile de la începutul completării și la sfârșitul lunii de către operatori special instruiți în acest sens. Ulterior, datele din chestionare sunt verificate încă o dată și gospodăria poate fi rugată să ajusteze datele din chestionar în cazul unor inconsistențe evidente. În baza datelor colectate, sunt calculate costuri medii per persoană. Datele obținute sunt publicate de către Biroul Național de Statistică pe pagina web. Biroul Național de Statistică publică date privind cheltuielile din mediul urban și rural și separat pentru mun. Chișinău.

208. Completul de judecată evidențiază că cheltuielile de consum ale populației sunt efectuate conform unei metodologii detaliate, în cadrul chestionării sunt implicate câteva mii de gospodării, chestionarea este minuțioasă iar rezultatele sunt verificate de câteva ori. Cifrele obținute sunt dezagregate după categorii de gospodării, în funcție de locul de trai și numărul de persoane în gospodărie, ce permite obținerea datelor care ar fi cât mai apropiate de gospodăria subiectului evaluării.

209. Clasificatorul cheltuielilor gospodăriilor casnice a fost elaborat de către BNS conform Clasificării Europene a Consumului Individual pe Destinații (COICOP 2013 5-Digit). Cheltuielile sunt divizate în următoarele 12 categorii: 1) produse alimentare și băuturi nealcoolice; 2) băuturi alcoolice și tutun; 3) îmbrăcăminte și încălțăminte; 4) locuințe, apă, electricitate și gaz; 5) mobilier, echipamente de uz casnic și întreținerea lor de rutină; 6) sănătate; 7) transportul; 8) comunicațiile; 9) recreere și cultură; 10) educație; 11) restaurante și hoteluri; 12) bunuri și servicii diverse.

210. Metodologia de calculare a cheltuielilor de consum ale populației are totuși anumite limitări. Bunurile primite gratuit sunt raportate ca fiind procurate, iar marja de eroare a datelor obținute este de +/-5%. În cadrul evaluării externe aceste limitări nu pot fi trecute cu vederea. Având în vedere că Comisia de evaluare nu poate cunoaște despre valoarea bunurilor primite gratuit sau la un preț mai mic decât cel de piață, îi revine persoanei evaluate să justifice convingător reducerea cheltuielilor de consum în cazul său prin prisma celor 12 categorii de cheltuieli folosite de Biroul Național de Statistică.

211. Completul de asemenea notează că economia Republicii Moldova este marcată de un număr mare de tranzacții în numerar. De asemenea, sistemul de declarare a averii și intereselor de către funcționarii publici, pe care se bazează în mare parte verificarea integrității financiare conform Legii nr. 65/2023, permite funcționarilor publici să nu declare cantități importante de bani deținuți în numerar sau bunuri de valoare pe care le dețin. Această realitate nu permite estimarea cu exactitate absolută a tuturor veniturilor și cheltuielilor persoanelor evaluate, ceea ce oferă un anumit spațiu de manevră persoanelor care de facto au avut venituri mai mici sau cheltuieli mai mari să susțină contrariul. Respectiv, cheltuielile de consum ale populației stabilite anual de către Biroul Național de Statistică constituie un indicator de referință, iar în hotărârea Thanaza v. Albania din 04 iulie 2023, Curtea de la Strasbourg a statuat că estimarea cheltuielilor de trai esențiale, pe baza unor metode statistice, este compatibilă cu Convenția, atât timp cât nu este arbitrară sau vădit nerezonabilă (§ 102 din hot. vizată).

B. Aplicarea principiilor de mai sus în prezenta cauză.

212. În urma examinării actelor dosarului, rezultă că Dorin Munteanu din 22 iulie 2009 a fost numit în funcție de judecător la Judecătoria Basarabeasca. La 6 martie 2015 subiectul a fost transferat de la Judecătoria Basarabeasca la Judecătoria Chișinău (sediul Centru). La 19 mai 2015, acesta a fost numit judecător de instrucție la aceeași judecătorie. În perioada 31 ianuarie 2017 - 10 decembrie 2019, Dorin Munteanu a fost suspendat din funcție urmare a procesului

penal inițiat împotriva sa. La data de 10 decembrie 2019, Consiliul Superior al Magistraturii a anulat suspendarea sa și l-a repus în funcție.

213. La 05 mai 2023 Dorin Munteanu a depus dosarul pentru a participa la concursul pentru funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție. La data de 23 august 2023 Comisia de evaluare a recepționat de la Consiliul Superior al Magistraturii solicitarea de a-l supune evaluării externe în baza Legii nr. 65/2023.

214. La 1 octombrie 2024 Comisia de evaluare a emis raportul de evaluare prin care a propus ca Dorin Munteanu să nu promoveze evaluarea externă pe motivul necorespunderii cu criteriul stabilit de articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 65/2023.

215. La 3 octombrie 2024 Comisia de evaluare a remis în adresa Consiliului Superior al Magistraturii raportul din 1 octombrie 2024 de evaluare externă a candidatului la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție Dorin Munteanu.

216. Prin hotărârea nr. 595/36 din 29 octombrie 2024 a Consiliului Superior al Magistraturii s-a acceptat raportul cu privire la evaluarea externă a candidatului la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție Dorin Munteanu și s-a constatat nepromovarea evaluării. S-a eliberat din funcție judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) Dorin Munteanu în temeiul art. 17, alin. (4) din Legea nr. 65/2023. S-a decăzut Dorin Munteanu din dreptul de a exercita funcția de judecător timp de 7 (șapte) ani, din data rămânerii definitive a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii. S-a informat Autoritatea Națională de Integritate că Dorin Munteanu nu are dreptul de a exercita funcții de demnitate publică timp de 7 ani, din data rămânerii definitive a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii. S-a lipsit Dorin Munteanu de dreptul la indemnizația unică de concediere.

217. Conform raportului Comisiei de evaluare și hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii în privința candidatului Dorin Munteanu s-au constatat dubii care conduc la nepromovare, manifestate prin diferența dintre avere, cheltuieli și venituri (averea nejustificată) pentru 2011-2012 și 2015-2020, determinându-se un sold negativ de 1.027.591 MDL. Soldul negativ este mai mare decât pragul admisibil de 234.000 MDL. Din acest motiv, Consiliul Superior al Magistraturii a constatat nepromovarea evaluării.

218. Completul special al Curții Supreme de Justiție se aliniază concluziei Consiliului Superior al Magistraturii precum că candidatul la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție – Dorin Munteanu nu corespunde criteriului de integritate financiară stabilit în art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 65/2023, deci corect s-a concluzionat că el nu promovează evaluarea externă.

A. cu privire la averea nejustificată pentru anul 2011.

219. Potrivit dubiului reținut de CSM care a subscris concluziilor Comisiei de evaluare, pentru anul 2011 reclamantul ar fi înregistrat un sold negativ de 12 498 MDL, care s-ar fi creat în coraportul dintre fluxul financiar de intrate (de 248 055 MDL) și fluxul financiar de ieșire (de 260 553 MDL) a familiei reclamantului.

220. Completul nu va subscrie acestor concluzii, odată ce din lucrările dosarului nu se identifică că suma de 57 230 MDL pe care CSM o reține ca fiind cheltuită pe anul 2011, s-ar fi cheltuit anume în acest an.

221. La acest aspect, instanța de judecată reține că în runda a doua de întrebări Comisia de evaluare a solicitat subiectului să indice care este suma totală, pentru fiecare an, plătită pentru acest apartament și pentru încăperea nelocativă.

222. În răspunsurile prezentate Comisiei de evaluare reținute și de Consiliul Superior al Magistraturii, Dorin Munteanu a declarat că pentru apartamentul nr. 93 cu suprafața de 90,2 m² din str. Mircea cel Bătrîn, 26/6, mun. Chișinău, a achitat suma de 39.990 EUR în anul 2010 și suma de 3.000 EUR în anul 2012, iar pentru încăperea nelocativă de pe aceeași adresă a achitat suma de 4.600 EUR în anul 2010, suma de 1.000 EUR în anul 2011 și suma de 85.550 MDL în anul 2020.

223. În acest sens reclamantul a anexat copia bonurilor de plată prin care a confirmat că pentru apartamentul nr. 93 a achitat la 21 ianuarie 2010 suma 523.954,68 MDL echivalentul a 29.720 EUR, la 29 ianuarie 2010 suma de 36.826,02 MDL echivalentul a 2.100 EUR, la 14 iulie 2010 suma de 18.591,30 MDL echivalentul a 1.170 EUR, la 23 iulie 2010 suma de 110.530 MDL, echivalentul a 7.000 EUR și la 18 decembrie 2012 suma de 18.000 MDL echivalentul a 3.000 EUR în total suma de 707.902 MDL, echivalentul a 42.990 EUR. Pentru încăperea nelocativă a achitat la 21 octombrie 2010 suma de 26.096 MDL echivalentul a 1.600 EUR, la 10 decembrie 2010 suma de 40.125 MDL echivalentul a 2.500 EUR, la 16 decembrie 2010 suma de 7.860 MDL echivalentul a 500 EUR, la 14 aprilie 2011 suma de 16.580 MDL echivalentul a 1.000 EUR și la 26 mai 2020 suma de 85.550 MDL, în total suma de 90.661 MDL echivalentul a 5.600 EUR și suma de 85.550 MDL.

224. La fel, în runda a treia de răspunsuri reclamantul a negat achitarea sumei de 57.230 MDL în baza contractului de investiție a capitalului în construcții, susținând că în anul 2011 pentru apartamentul nr. 93 nu a achitat nicio sumă.

225. Instanța de judecată reține că, din materialele dosarului de evaluare electronic și ale dosarului administrativ, nu rezultă dovada achitării de către Dorin Munteanu, în anul 2011, a sumei de 57.230 MDL. În acest sens, se constată că la dosar lipsesc documentele justificative (bonuri de plată sau alte înscrisuri probatorii) care să ateste efectuarea unei asemenea plăți, fiind confirmate prin bonuri, exclusiv, plățile în cuantum de 39.990 EUR, de 3.000 EUR, de 4.600 EUR, de 1.000 EUR precum și suma de 85.550 MDL; în total este confirmată suma de 48.590 EUR și 85.550 MDL.

226. În aceste condiții, completul de judecată nu identifică temeiul factual și probator pentru includerea sumei de 57.230 MDL în fluxul financiar de ieșire aferent anului 2011. Această concluzie este susținută și de împrejurarea că plățile aferente apartamentului nr. 93 și încăperii nelocative au fost efectuate treptat, pe parcursul perioadei 2010–2012, precum și ulterior, în anul 2020, fără a exista o delimitare clară care să justifice imputarea sumei respective anului 2011.

227. Dat fiind această situație de caz, completul de judecată atestă o modificare a cuantumului fluxului de ieșire a familiei reclamantului pentru anul 2011, iar, raportat acesta la fluxul financiar de intrare pentru acest an, nu se configurează soldul negativ de -12.498 MDL, așa cum a reținut CSM și Comisia de evaluare.

228. În această ordine de idei, completul special al Curții Supreme de Justiție reține că fluxul financiar de intrare al familiei reclamantului pentru anul 2011 este de 248.055 MDL, format din: economii în numerar rămase din anul 2010 în sumă de 98.400 MDL, salariu reclamantului de la Judecătoria Basarabeasca în mărime de 52.172 MDL, salariu reclamantului de la Institutul Național al Justiției în mărime de 3.704 MDL, salariu soției reclamantului în mărime de 4.621 MDL, indemnizația unică la nașterea copilului în mărime de 2.000 MDL, indemnizația pentru îngrijirea copiilor în mărime de 560 MDL și veniturile și pensia părinților în mărime de 85.598 MDL. Or, veniturile și cheltuielile părinților reclamantului au fost încadrate în cuantumul global al familiei reclamantului, în condițiile în care reclamantul însuși a explicat că până în anul 2015 a locuit împreună cu părinții, ducând o gospodărie comună.

229. La rândul său, fluxul financiar de ieșire de 260.553 MDL nu se va reține de către completul de judecată, odată ce suma de 57.230 MDL reținută de CSM ca plată pentru apartamentul de 90,2 m.p. din str. Mircea cel Bătrîn, 26/6, nu și-a găsit confirmare în cadrul ședinței de judecată, considerente din care completul va reține în calitate de flux financiar de ieșire pentru anul 2011, suma de 203.323 MDL, reieșind din sumele care o compun: CCP de 95.280 MDL (a câte 47.640 MDL pentru familia reclamantului și pentru familia părinților reclamantului), plata pentru spațiu nelocativ de 72,5 m² în mărime de 16.580 MDL, economii bancare la sfârșitul anului în mărime de 4.914 MDL și economii în numerar la sfârșitul anului în mărime de 86.549 MDL.

230. În atare împrejurări, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Dorin Munteanu pentru anul 2011, a înregistrat un sold pozitiv în cuantum de 44.732 MDL, în condițiile în care fluxul financiar de intrare a familiei reclamantului constituie – 248.055 MDL, iar cel de ieșire – de 203.323 MDL.

231. Prin urmare, instanța va exclude anul 2011 din analiza situației de caz în ce privește averea nejustificată a reclamantului, întrucât pentru acest interval nu se constată un deficit financiar. Situația dată este consecința indicării eronate, de către Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii, la cheltuieli, a sumei de 57.230 MDL cu titlu de plată pentru apartamentul nr. 93 cu suprafața de 90,2 m.p. din str. Mircea cel Bătrîn, 26/6, mun. Chișinău.

B. cu privire la averea nejustificată pentru anul 2012

232. Completul de judecată constată că Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii au reținut că pentru anul 2012, Dorin Munteanu a avut un venit de 238.011 MDL și cheltuieli de 488.438 MDL, respectiv un sold negativ de 250.427 MDL.

233. Reclamantul Dorin Munteanu atât în cadrul procedurii de evaluare, cât și în ședința de judecată a susținut că suma de 254.600 MDL reprezintă plata unei

rate pentru un imobil ce aparține părinților săi, la fel, a pledat pentru micșorarea CCP-ului, dat fiind că a locuit împreună cu părinții.

Fluxul financiar de intrare în 2012

234. Potrivit materialelor prezentate la dosarul de evaluare electronic rezultă că pentru anul 2012 Dorin Munteanu a obținut un venit format din: salariu de la Judecătoria Basarabeasca în mărime de 54.731 MDL și indemnizația de îngrijire a copilului de 3.600 MDL.

235. Totodată, completul de judecată reține că din materialele dosarului de evaluare rezultă că în perioada anului 2012 părinții reclamantului au avut un venit format din salariu și pensie în mărime de 88.217 MDL. Această sumă este confirmată prin informația de la Serviciul Fiscal de Stat formularul FVID18 precum și de la Casa Națională de Asigurări Sociale extrasul din Mconnect_pension. Or, veniturile părinților reclamantului au fost încadrate în cuantumul global al familiei reclamantului, în condițiile în care reclamantul a explicat că până în anul 2015 a locuit împreună cu părinții, ducând o gospodărie comună.

236. La fel, materialele dosarului de evaluare electronic atestă că Dorin Munteanu la prima rundă de întrebări-răspunsuri a declarat că la sfârșitul anului 2011 a avut economii în numerar în sumă de 5.300 EUR, echivalentul în lei suma de 86.549,00 obținuți la nuntă și economii bancare în sumă de 4.914 MDL, în total suma de 91.463 MDL, care la fel intră în fluxul financiar de intrare pentru anul 2012.

237. Prin urmare, se constată că gospodăria reclamantului în a.2012 a avut un flux financiar total de intrare de 238.011 MDL.

Fluxul financiar de ieșire în 2012.

238. Din dosarul de evaluare rezultă că în anul 2012 familia reclamantului a avut flux financiar de ieșire pentru plata apartamentului de 90,2 m² și anume suma de 3.000 EUR, echivalentul a 48.000 MDL fapt confirmat prin copia bonului de plată anexat la dosarul de evaluare.

239. La fel, reieșind din conținutul contractului de investiții în construcții nr. 58 din 27 martie 2014 încheiat între SRL „Nicoleta N.M” și Dorin Munteanu rezultă că reclamantul a achitat în anul 2012 în contul procurării apartamentului cu suprafața de 132 m² din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău suma de 16 875 euro, în două rate: 96.600 MDL la 19 septembrie 2012 și 158.000 MDL la 22 noiembrie 2012.

240. Totodată, completul de judecată reține că pentru anul 2012 cheltuielile de întreținere ale familiei reclamantului conform CCP, au constituit 69.116 MDL, iar cheltuielile legate de întreținerea celor doi părinți ai reclamantului, conform CCP, au constituit 52.176 MDL; or, cheltuielile de întreținere a părinților reclamantului au fost incluse în cuantumul global al cheltuielilor de familie, odată ce reclamantul a explicat că până în a. 2015 a conviețuit împreună cu părinții săi.

241.La fel, reieșind din lucrările dosarului se constată că la sfârșitul anului 2012, Dorin Munteanu deținea 4.100 EUR echivalentul a 86.549 MDL economii în numerar, acumulate din alte surse decât salariul și 750 MDL ca economii bancare în contul său de la MAIB.

242.Prin urmare, se constată că gospodăria reclamantului în a.2012 a avut un flux financiar total de ieșire de 488.438 MDL.

243.Completul de judecată nu va reține argumentul reclamantului că, din calculul CCP ar urma să fie excluse cheltuielile destinate procurării băuturilor alcoolice și de tutun, destinate întreținerii unui mijloc de transport propriu și plății pentru serviciile comunale, la fel și argumentul că alte cheltuieli de întreținere calculate conform CCP ar urma să fie reduse, odată ce a locuit împreună cu părinții, fiind ajutat cu produse alimentare de la țară din partea bunicii și din partea familiei soției.

a) Excluderea din CCP a cheltuielilor pentru băuturile alcoolice și de tutun, pentru întreținerea unui mijloc de transport propriu, pentru servicii comunale și micșorarea cheltuielilor pentru celelalte categorii din CCP.

244.Dorin Munteanu a susținut că cheltuielile de consum al populației reținute de către Comisia de evaluare, preluate de către Consiliul Superior la Magistraturii și anume CCP-ul subiectului și al soției sale în mărime de 69.116 MDL, CCP-ul părinților reclamantului în mărime de 52.176 MDL sunt exagerate, susținând că cheltuielile reale de consum au fost mai mici și anume pentru produsele alimentare cu 70 % din motiv că acestea erau asigurate din gospodăria părinților și a socrilor, de la țară. La fel, au fost incluse nejustificat cheltuieli pentru îmbrăcăminte și cheltuielile de transport, or, nu procura frecvent haine din magazine și se deplasa la serviciu cu automobilul unei colege. Totodată, în mod nejustificat au fost incluse și cheltuielile pentru alcool și produse din tutun, cheltuielile pentru întreținerea unui mijloc de transport propriu și plățile pentru servicii comunale, din motiv că reclamantul nu fumează și nu consumă alcool, iar plata pentru serviciile comunale era suportată de părinți.

245.În para.206-211 este descrisă metodologia de calcul a cheltuielilor de consum ale populației. O asemenea metodologie poate genera rezultate credibile pentru a fi folosite pentru evaluarea externă. Această evaluare are limitările sale și acestea pot fi puse în discuție în contextul evaluării, însă doar la prezentarea de către subiectul evaluării a unor date credibile.

246.Totodată, instanța de judecată evidențiază că în jurisprudența sa CtEDO a admis în cadrul procedurii de evaluare abordarea unei metodologii de calcul a cheltuielilor de trai, care se referea la o estimare calculată proporțional cu anii pentru care exista obligația de declarare și a observat că abordarea IQC în cazul reclamantului din 2018 nu pare să fi fost arbitrară sau în mod vădit nerezonabilă. (Thanza v. Albania)

247.Potrivit datelor statistice pentru anul 2012 structura veniturilor disponibile ale populației este compusă predominant din veniturile bănești - 88,7%, celor în natură revenindu-le doar 11,4%. Astfel, valoarea veniturilor bănești a însumat

1.339,1 lei lunar în medie pentru o persoană, iar cele în natură – 169,8 lei. În structura cheltuielilor totale de consum ale populației, predomină cheltuielile bănești – 89,5%, celor în natură le revine respectiv 10,5%. În gospodăriile urbane cheltuielile în natură constituie 3,8% și de regulă reprezintă consumul produselor alimentare primite gratis din afara gospodăriei (rude, ajutor social, etc.).

248. Prin urmare, instanța de judecată nu poate admite că cheltuielile pentru produse alimentare, atât pentru familia acestuia, cât și pentru familia părinților urmează a fi reduse cu 70 %, or, potrivit datelor statistice cheltuielile pentru o persoană în natură constituie 3,8%. Mai mult, nu poate fi admis faptul că în proporția de 70 % produsele alimentare de care avut nevoie familia reclamantului, au fost de la țară.

249. La fel, nu poate fi admis argumentul lui Dorin Munteanu cu privire includerea nejustificată a cheltuielilor pentru îmbrăcăminte și pentru transport din motiv că nu ar fi procurat haine din magazine sau că se deplasa la serviciu cu automobilul unei colege, or, nu a fost confirmat aspectul respectiv, dar faptul că a suportat cheltuieli mai mici, altele decât cele reținute de către Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii.

250. Instanța de judecată reține că, cheltuielile aferente îmbrăcăminte și încălțăminte nu pot fi suprimate ori reduse în mod substanțial, acestea vizând bunuri de uz curent, supuse în mod inerent uzurii și variațiilor sezoniere. Chiar în absența unor achiziții lunare, pe parcursul unui an se generează, în mod inevitabil, costuri destinate înlocuirii, completării sau întreținerii garderobei, justificate de necesități funcționale.

251. Nu este credibil nici argumentul reclamantului precum că nu a suportat cheltuieli de transport, deoarece se deplasa la serviciu cu automobilul unei colege, or, chiar admitând ipoteza favorabilă reclamantului, aceasta nu acoperă totalitatea necesităților de mobilitate ale unei persoane și ale familiei sale pe durata unui an calendaristic. Cheltuielile de transport nu se limitează exclusiv la deplasarea la locul de muncă, ci includ și alte deplasări precum cele pentru aprovizionare, servicii medicale, obligații familiale sau sociale, care, în mod inevitabil, generează costuri.

252. Cu referire la solicitarea reclamantului privind excluderea din CCP a cheltuielilor pentru servicii comunale, instanța de judecată menționează că aceasta la fel este neîntemeiată, deoarece nu este credibil faptul că reclamantul împreună cu familia, chiar și în condițiile în care locuiau împreună cu părinții, să nu fi avut cheltuieli pentru locuință, deoarece pe lângă serviciile de gospodărie comună mai există și altele, cum ar fi cheltuieli de întreținere și exploatare a locuinței.

253. În aceste circumstanțe completul de judecată reține că Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii corect au reținut ca flux financiar de ieșire cheltuielile de CCP pentru familia reclamantului și a părinților lui, considerând neîntemeiate argumentele reclamantului, odată ce metodologia de calcul a cheltuielilor de consum ale populației poate fi folosită pentru evaluarea externă a judecătorilor, la rândul său anumite limitări pot fi puse în discuție în

contextul evaluării, însă doar la prezentarea de către subiectul evaluării a datelor credibile. La caz, reclamantul Dorin Munteanu nu a prezentat asemenea date, limitându-se la afirmații declarative.

b) Excluderea sumei de 254.427 MDL din fluxul financiar de ieșire pentru anul 2012, deoarece această sumă a fost achitată de către acesta din banii părinților, pretins a fi beneficiarii efectivi ai apartamentului cu suprafața de 132.8 m² din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău

254. Instanța de judecată constată că la materialele dosarului de evaluare Dorin Munteanu a anexat contractul de investiții în construcții nr. 58 din 27 martie 2014 încheiat între SRL „Nicoleta N.M” și Dorin Munteanu. Conform contractului, SRL „Nicoleta N.M” (ca antreprenor) s-a obligat față de Dorin Munteanu (ca beneficiar) să finalizeze, să dea în exploatare și să transmită în proprietatea beneficiarului apartamentul cu suprafața de 132.8 m² din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău, construcția căruia s-a inițiat în anul 2008 de către ÎPC ”Supersonic” SRL în baza unui contract de investiții. Reieșind din pct. 2.1 a contractului nr. 58 din 27 martie 2014 se deduce că la momentul încheierii contractului dat, era deja achitată suma de 16875 euro, realizată în două tranșe: 96.600 MDL - la 19 septembrie 2012 și 158.000 MDL - la 22 noiembrie 2012. Suma rămasă spre achitare de către reclamant era de 875 EUR, care trebuia achitată în termen de 30 de zile. În același timp, actul de predare-primire din 17 iulie 2019 a arătat că prețul final al apartamentului din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău, a constituit 39.480 EUR.

255. În ședința de judecată reclamantul a relatat că, de facto în imobilul în cauză au investit părinții săi, ei fiind beneficiari efectivi, doar că, odată ce reclamantul deja avea relații contractuale cu antreprenorul menționat, părinții i-au propus să perfecteze contractul pe numele său, iar când va fi dat în exploatare să li-l doneze. Reclamantul a explicat că, pentru imobilul de 132,8 m² din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău, părinții săi au recurs la împrumuturi bănești de la sora Paladi Rodica – 17.450 EUR și de la sora tatălui Leonora Muntean – 17.000 EUR. Ambele aveau mijloace bănești disponibile, deoarece au lucrat în străinătate mulți ani. În plus, sora sa deținea și mijlocare financiare urmare a executării unei hotărâri judecătorești.

256. Instanța de judecată nu va accepta argumentele reclamantului potrivit căruia beneficiarii efectivi ai apartamentului cu suprafața de 132.8 m² din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău, ar fi părinții reclamantului și nu el, reieșind din următoarele:

- ambele contracte de investiție în construcție, atât cel din a. 2008 cu ÎPC „Supersonic” SRL, cât și cel din a.2014 cu SRL „Nicoleta N.M” au fost încheiate și semnate de reclamant, nu de părinți; anume reclamantul, și nu părinții, a fost partea contractantă la investirea mijloacelor financiare în contul bunului imobil viitor;
- anume reclamantul a efectuat achitarea ratelor pentru construcția bunului imobil;

- tot reclamantul (ca investitor) a semnat cu SRL „Nicoleta N.M” (ca antreprenor) actul de predare-primire nr. 21 din 17 iulie 2019, prin care i s-a transmis în proprietatea reclamantului Dorin Munteanu a imobilului respectiv;
- apartamentul menționat cu suprafața de 132.8 m² din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău a fost declarat de reclamant în declarațiile sale anuale de avere și interese începând cu anul 2013, el și familia sa figurând în calitate de proprietar al bunului. Acest apartament a fost declarat de reclamant și pentru anii 2021 și 2022, chiar dacă la data de 25 august 2020 el l-a înstrăinat mamei sale, perfectând în acest sens un contract de donație;
- împrumuturile bănești pretins realizate de părinții reclamantului de la sora Paladi Rodica – 17.450 EUR și de la sora tatălui Leonora Muntean – 17.000 EUR nu se confirmă. Cu toate că în dosar există informație despre capacitățile financiare ale surorii reclamantului, cât și ale mătușii acestuia, totuși faptul că respectivele sume au intrat în contul părinților reclamantului și din contul acestor sume s-ar fi realizat achitățile pentru acest apartament, nu se confirmă.

257. Astfel, aceste împrejurări desființează teza reclamantului că, nu el, dar părinții săi ar fi beneficiarii efectivi ai apartamentului cu suprafața de 132.8 m² din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău.

258. Iar, în aceste circumstanțe, instanța de judecată acceptă includerea în fluxul financiar de ieșire pentru anul 2012 plata sumei de 254.600 MDL (158.000 MDL + 96.600 MDL) pentru apartamentul de 132,8 m².

259. Concluzionând asupra soldului acumulat perioadei de referință, completul de judecată reține că, pentru anul 2012 familia reclamantului a înregistrat un flux financiar de ieșire mai mare decât fluxul financiar de intrare, rezultând un sold negativ de - 250. 427 MDL.

C. cu privire la averea nejustificată pentru anul 2015

260. Din materialele dosarului de evaluare și a dosarului administrativ se atestă că Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii au reținut că, pentru anul 2015, Dorin Munteanu a avut un venit de 246.223 MDL și cheltuieli de 433.859 MDL, respectiv și un sold negativ de 187.636 MDL.

261. Reclamantul a susținut ca fiind incorectă neacceptarea de către Comisia de evaluare a donației de 4.500,00 EUR din partea părinților precum și micșorarea CCP deoarece a locuit împreună cu părinții.

Fluxul financiar de intrare în 2015.

262. Potrivit materialelor anexate la dosarul de evaluare electronic, se constată că în anul 2015 Dorin Munteanu a realizat venituri provenite din două surse distincte, și anume: din salariu în cuantum total de 114.642 MDL (de la Judecătoria Basarabeasca - 18.278 MDL și de la Judecătoria Centru - 96.364 MDL) și din indemnizația pentru îngrijirea copilului de 1.019 MDL.

263. Totodată, completul de judecată reține că în perioada anului 2015 părinții reclamantului au avut un venit format din salariu și pensie în mărime de 89.130 MDL, care este confirmată prin informația de la Serviciul Fiscal de Stat

formularul FVID18 precum și de la Casa Națională de Asigurări Sociale extrasul din Mconnect_pension, anexate la materialele dosarului de evaluare electronic. Or, veniturile părinților reclamantului au fost încadrate în cuantumul global al familiei reclamantului, în condițiile în care reclamantul a explicat că până în anul 2015 a locuit împreună cu părinții, ducând o gospodărie comună.

264.La fel, materialele dosarului atestă că Dorin Munteanu la sfârșitul anului 2014 a cumulat economii în numerar în sumă de 500 EUR (echivalentul a 9.315 lei) și economii bancare în sumă de 767 MDL, în total suma de 10.082 MDL, care corect au fost incluse ca flux financiar de intrare pentru anul 2015.

265.Din răspunsurile oferite în runda a doua de întrebări-răspunsuri rezultă că Dorin Munteanu în anul 2015 a primit donație în mărime de 1.500 EUR (echivalentul a 32.350 MDL) de la sora acestuia, care activa de mulți ani în Italia și avea un venit lunar de aproximativ 900 EUR/lunar.

266.Instanța de judecată reține ca fiind corectă includerea acestei sume în fluxul financiar de intrare pentru anul 2015, or, această donație se înscrie în cadrul unor relații firești de sprijin material între frate și soră, stabilindu-se că aceasta desfășura activitate remunerată în străinătate, iar veniturile obținute erau apte să-i permită posibilitate de a acorda ajutor fratelui.

a) Neacceptarea argumentelor despre o donație din partea părinților de 4.500,00 EUR.

267.În fața Comisiei de evaluare, a Consiliului Superior al Magistraturii și în fața instanței de judecată Dorin Munteanu, a susținut că suma de 4.500 EUR a fost donată acestuia de către părinți, fiind acumulată din economii, începând cu anul 1990 și până la donarea acesteia în anul 2015.

268.Instanța de judecată, apreciază ca fiind declarative și neprobate aceste afirmații ale reclamantului, deoarece s-a constatat că conform bazei de date a Serviciului Fiscal de Stat, venitul brut al tatălui reclamantului între 1998 și 2014 a fost de 474.486 MDL, iar venitul brut al mamei reclamantului în perioada 1998 - 2014 a fost de 402.947 MDL. La fel, nu se evidențiază situația că ei ar fi obținut vreun venit din vânzarea unor bunuri imobile sau mobile. Prin urmare, veniturile realizate de părinții reclamantului în perioada invocată au avut un caracter modest, fapt ce diminuează în mod obiectiv capacitatea acestora de a acumula economii semnificative pe termen lung.

269.Instanța de judecată nu va accepta argumentul reclamantului că în cadrul evaluării nu a fost verificată întreaga perioadă de valorificare a venitului părinților, începând cu a. 1990, fiind verificată situația lor financiară doar în perioada 1998 – 2015. Or, faptul că părinții reclamantului au activat și înainte de anul 1998 și au avut posibilitatea de a cumula economii urma a fi probat de către Dorin Munteanu, or, în conformitate cu prevederile Legii nr. 65/2023, sarcina probațiunii se modifică pe parcursul procesului de evaluare externă, trecând asupra candidatului în anumite etape procedurale. În faza inițială, Comisia de evaluare are obligația de a colecta informații și date relevante privind integritatea candidatului. Odată identificate neclarități sau aspecte care necesită clarificare,

Comisia de evaluare îi oferă candidatului oportunitatea de a furniza informații suplimentare pentru elucidarea situației, fapt prevăzut de art. 13 alin. (6) din Legea nr. 65/2023. Totodată, art. 17 alin. (1) din Legea nr. 65/2023 conferă subiectului evaluat dreptul de a-și expune punctul de vedere în fața Consiliului. În acest sens, acesta poate prezenta informații suplimentare considerate relevante, dacă dovedește imposibilitatea prezentării lor anterioare.

270. Prin urmare, reclamantul Dorin Munteanu odată ce a considerat că Comisia de evaluare nu acumulează în deplină măsură informația despre situația financiară a părinților săi, și anume pe a. 1990-1998, urma să depună diligență și să intervină în fața Comisiei de evaluare, ulterior în fața Consiliului Superior al Magistraturii și să prezinte el însuși probatoriul necesar privind aspectul că părinții au dispus de venit suficient și au acumulat suma de 4 500 EUR începând cu 1990, odată ce legea permite și recomandă acest lucru.

271. Dimpotrivă, reclamantul nu a prezentat asemenea probe, dar nici probe care să ateste primirea efectivă a acestei sume de la părinții săi (acte de donație). Mai mult, Dorin Munteanu nu a declarat acest venit în declarația depusă pentru anul 2015 la Autoritatea Națională de Integritate, deși avea această obligație.

272. Prin urmare, această pretinsă donație de la părinți în sumă de 4.500 EUR nu poate fi interpretată ca o confirmare veridică a primirii acestui venit, ci, dimpotrivă, ridică dubii serioase asupra realității sale.

273. Cu atât mai mult, realitatea privind primirea de către reclamant a donației de 4.500 EUR de la părinți este una îndoielnică și datorită explicațiilor contradictorii ale reclamantului, care pe de-o parte pretinde că părinții au recurs la împrumuturi bănești de la Paladi Rodica în sumă de 17.450 EUR (a.2012) și de la Leonora Muntean în sumă de 17.000 EUR (a.2015, 2016 și 2019), iar pe de altă parte, explică că părinții dispuneau de suma de 4500 EUR (a.2015) care ar fi fost acumulată începând cu anii 1990.

274. În atare situație de incertitudine legată de primirea de către reclamant a acestei sume, un probatoriu era esențial să fie prezentat, iar reclamantul potrivit instituției inversării sarcinii probațiunii, a omis să clarifice acest aspect.

275. În cadrul ședinței de judecată, reclamantul a prezentat copiile carnetelor de muncă ale părinților săi, care includ și date despre remunerația muncii acestora pe perioada anilor 1999 – 2007.

276. Completul de judecată a respins solicitarea anexării acestora, odată ce reclamantul nu a demonstrat că a fost în imposibilitate să prezinte respectivele probe în fața Comisiei de evaluare, ulterior Consiliului Superior al Magistraturii, deși evident că le deținea. Iar argumentul reclamantului că nu-i era cunoscut conținutul Raportului de evaluare ca să prezinte către Comisie asemenea probe, nu se va reține în condițiile în care probele respective era în drept deja să le prezinte în fața Consiliului Superior al Magistraturii. Omițând aceste două etape, reclamantul a venit cu probatoriul respectiv în fața Curții Supreme de Justiție și nu a motivat această omisiune a sa în mod plauzibil.

277.Cu atât mai mult că aceste probe au fost prezentate instanței în afara termenului de decădere stabilit; termenul de decădere pentru prezentarea probelor de către părți s-a stabilit de până la 28.11.2024, pe când aceste probe au fost prezentate instanței abia la data de 07.04.2025.

278.Totuși proba reclamantului nu se referă la veniturile părinților săi începând cu anul 1990, când el pretinde că aceștia au acumulat suma de 4 500 EUR, iar carnetele de muncă prezentate reflectă veniturile părinților pe perioada anilor 1999 - 2007, perioadă clarificată de către Comisia de evaluare, a anilor 1998-2014 (para.272).

279.În aceste circumstanțe, completul de judecată constată că Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii întemeiat nu au acceptat suma de 4.500 EUR, echivalentul a 94.050 MDL ca venit pentru 2015. Prin urmare, gospodăria subiectului în a.2015 a avut un flux financiar total de intrare de 246.223 MDL.

Fluxul financiar de ieșire în 2015

280.Din dosarul de evaluare și din răspunsurile lui Dorin Munteanu din runda a doua de întrebări-răspunsuri rezultă că în anul 2015 familia reclamantului a suportat cheltuieli de reparație în beneficiul CCL 328 pentru apartamentul cu suprafața de 90,2 m² de pe bd. Mircea cel Bătrîn 26/6, mun. Chișinău în valoare de 106.000 MDL, care se confirmă și prin actul de recepție a lucrărilor din 26 mai 2015.

281.La fel, din explicațiile reclamantului date în cadrul rundelor de întrebări-răspunsuri către Comisia de evaluare, s-au reținut: suma de 4.500 EUR echivalentul a 94.050 MDL suportată pentru lucrări de reparații și mobilare pentru același apartament, la fel și suma de 14.004 MDL cheltuieli de procurare a inventarului de la SRL Romstal.

282.Totodată, completul de judecată reține că pentru anul 2015 cheltuielile de întreținere ale familiei reclamantului conform CCP, au constituit 105.941 MDL, iar cheltuielile legate de întreținerea celor doi părinți ai reclamantului conform CCP, au constituit 53.864 MDL; or, cheltuielile de întreținere a părinților reclamantului au fost incluse în quantumul global al cheltuielilor de familie, odată ce reclamantul a explicat că până în a. 2015 a conviețuit împreună cu părinții săi.

283.Instanța de judecată reține că, argumentele formulate de reclamant cu referire la CCP pentru anul 2015, sunt identice, sub aspectul conținutului și al fundamentării, cu cele invocate pentru anul 2012. În aceste condiții, având în vedere lipsa unor elemente noi sau a unor circumstanțe distincte care să justifice o analiză separată, considerentele expuse de instanță la para. 244-253 își păstrează pe deplin valabilitatea și în privința anului 2015.

284.Tot din materialele dosarului de evaluare se atestă că în anul 2015 reclamantul a achiziționat un automobil Honda Insight, a/f 2009, de la un prieten. Potrivit declarației sale cu privire la venituri și proprietate pentru anul 2015, prețul automobilului a fost de 50.000 MDL. Suma de 50.000 MDL a mai fost confirmată și prin declarația pe propria răspundere din 17 mai 2024 a vânzătorului, care a

afirmat că a vândut automobilul Honda Insight, a/f 2009 la preț de 50.000 MDL, deoarece era în stare proastă, necesita reparații, în special motorul și bateria, precum și exteriorul automobilului.

285.În aceste circumstanțe, completul de judecată menționează că Consiliul Superior al Magistraturii corect a reținut ca flux financiar de ieșire și suma de 50.000 MDL, or, reclamantul a probat că a procurat automobilul de model Honda Insight, a/f 2009 la acest preț.

286.Astfel, pentru anul calendaristic 2015 familia subiectului a avut un flux financiar de ieșire de 433.859 MDL.

287.Iar, în atare împrejurări, se atestă că pentru anul 2015 familia subiectului a înregistrat un flux financiar de ieșire mai mare decât fluxul financiar de intrare, rezultând un sold negativ de -187.636 MDL.

D. cu privire la averea nejustificată pentru anul 2016

288.Din materialele dosarului de evaluare și a dosarului administrativ se atestă că Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii au reținut că, pentru anul 2016, Dorin Munteanu a avut un venit de 188.921 MDL și cheltuieli de 475.866 MDL, respectiv și un sold negativ de 286.945 MDL.

289.Dorin Munteanu a susținut că suma de 272.304 MDL reprezintă plata pentru un imobil ce aparține părinților săi și urmează a fi exclusă din fluxul financiar de ieșire, la fel a solicitat micșorarea CCP la 80 %.

Fluxul financiar de intrare în 2016

290.Instanța de judecată reține că în anul 2016 reclamantul a avut un salariu de 151 882 lei de la Judecătoria Chișinău, la fel soția acestuia a primit salariu de 4.294 MDL de la Primăria Chișinău. Familia reclamantului a primit și o indemnizație pentru îngrijirea copilului de la autoritățile române în sumă de 7.200 MDL. Pe lângă acestea, familia subiectului a obținut un venit de 25.545 MDL din vânzarea apartamentului din orașul Basarabeasca.

291.Astfel, datele privind veniturile salariale sunt confirmate prin informațiile furnizate de Serviciul Fiscal de Stat formularul FVID18, iar indemnizația pentru îngrijirea copilului este reflectată în declarația de avere și interese personale pentru anul 2016 și sunt recunoscute de către Dorin Munteanu.

292.Prin urmare, pentru anul 2016, familia reclamantului a înregistrat un flux financiar total de intrare de 188.921 MDL.

Fluxul financiar de ieșire în 2016

293.Reieșind din explicațiile reclamantului în cadrul rundelor de întrebări-răspunsuri, dânsul în anul 2016 a suportat cheltuieli pentru mobilarea apartamentului cu suprafața de 90,2 m² în valoare de 2.000 EUR (echivalentul a 44.100 MDL). Tot reclamantul însuși indică că la sfârșitul anului 2016 a înregistrat economii în numerar și economii bancare în sumă de 45.390 MDL și de 11.933 MDL. Comisia de evaluare a inclus, iar Consiliul Superior al

Magistraturii a acceptat includerea acestor sume în fluxul financiar de ieșire al reclamantului pentru anul 2016.

294.În ceea ce privește dezacordul reclamantului cu privire la includerea în fluxul financiar de ieșire a CCP pentru familia subiectului, formată din subiect, soția acestuia și două fiice în mărime de 102.139 MDL, instanța de judecată reține că deși situația de fapt diferă și anume subiectul împreună cu familia sa nu mai locuia împreună cu părinții, argumentele privind reducerea acestor cheltuieli la 80 % sunt identice. Prin urmare, instanța își menține concluziile expuse la para. 244-253.

295.La fel, se atestă că Dorin Munteanu nu a fost de acord cu includerea în fluxul financiar de ieșire pentru anul 2016 a achitării unei rate în mărime de 272.304 MDL pentru achiziționarea apartamentului cu suprafața de 132,8 m², invocând argumente identice ca și în cazul dubiilor pentru anul 2012. Completul nu va reține aici o analiză separată, odată ce s-a expus asupra acestor argumente în para. 254-258, constatând că părinții reclamantului nu sunt ei beneficiarii efectiv ai apartamentului cu suprafața de 132.8 m² din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău; aceleași concluzii rămân a fi actuale și pentru anul 2016.

296.În concluzie, completul de judecată reține că pentru anul 2016 familia reclamantului a înregistrat un flux financiar de ieșire de 475.866 MDL, care este mai mare decât fluxul financiar de intrare de 188.921 MDL, rezultând un sold negativ de -286.945 MDL.

E. cu privire la averea nejustificată pentru anul 2017

297.Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii au reținut că pentru anul 2017, Dorin Munteanu a avut un venit de 134.826 MDL și cheltuieli de 138.743 MDL, respectiv și un sold negativ de -3.917 MDL.

298.Reclamantul nu a fost de acord și a solicitat micșorarea CCP la 80 %.

Fluxul financiar de intrare în 2017

299.Din materialele dosarului s-a constatat că subiectul a avut un salariu în calitate de judecător de 49.262 MDL, soția subiectului a beneficiat de un salariu de 21.641 MDL de la Primăria Chișinău. În plus, familia subiectului a primit 6.600 MDL ca indemnizație pentru îngrijirea copilului de la autoritățile române și economii în numerar la începutul anului în valoare de 57.323 MDL.

300.Instanța de judecată menționează că datele privind veniturile salariale sunt confirmate prin informațiile furnizate de Serviciul Fiscal de Stat formularul FVID18, iar indemnizația pentru îngrijirea copilului și economiile în numerar sunt reflectate în declarația de avere și interese personale pentru anul 2017 și sunt recunoscute de către Dorin Munteanu.

301.Prin urmare, pentru anul 2017 familia subiectului a înregistrat un flux financiar total de intrare de 134.826 MDL.

Fluxul financiar de ieșire în 2017

302. Instanța de judecată reține că Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii corect au inclus ca flux financiar de ieșire suma de 31.794 MDL cu titlu de economii în numerar la sfârșitul anului, or, această sumă a fost susținută de către Dorin Munteanu, atât în fața Comisiei de evaluare, în fața Consiliului Superior al Magistraturii, cât și în ședința de judecată.

303. Referitor la dezacordul reclamantului cu privire la includerea în fluxul financiar de ieșire a CCP-ului pentru familia subiectului, formată din subiectul evaluării, soția acestuia și două fiice în mărime de 106.949 MDL, instanța de judecată s-a expus în para.244-253 și 294.

304. Astfel, pentru 2017, familia subiectului a înregistrat un flux financiar de ieșire de 138.743 MDL, mai mare decât fluxul financiar de intrare de 134.826 MDL, obținând un sold negativ de -3.917 MDL.

F. cu privire la averea nejustificată pentru anul 2018

305. Pentru anul 2018, Dorin Munteanu a avut un venit de 121.973 MDL și cheltuieli de 308.482 MDL, respectiv și un sold negativ de -186.509 MDL.

306. Reclamantul nu a fost de acord cu majorarea valorii mijlocului de transport de la 10.000 MDL la 158.315 MDL, care a fost reținut ca flux financiar de ieșire, solicitând totodată și micșorarea CCP la 80 %.

Fluxul financiar de intrare în 2018

307. Potrivit materialelor prezentate la dosarul de evaluare rezultă că pentru anul 2018 reclamantul nu a avut venit din salariu, soția acestuia având venit din salariu în mărime de 73.579 MDL. Totodată, familia reclamantului a beneficiat de o indemnizație pentru îngrijirea copilului de la autoritățile române în mărime de 6.600 MDL; la fel, a avut economii în numerar la începutul anului 2018 în valoare de 31.794 MDL.

308. Completul mai reține că reclamantul în anul 2018 a înstrăinat automobilul de model Honda Insight. Conform contractului de vânzare-cumpărare din 05 mai 2018, automobilul a fost înstrăinat la prețul de 10.000 MDL.

309. Astfel, venitul familiei reclamantului în anul 2018 constituie 121.973 MDL, parvenit din patru surse, care este confirmat prin informațiile furnizate de Serviciul Fiscal de Stat formularul FVID18, contractul de vânzare-cumpărare, precum și prin declarația de avere și interese personale pentru anul 2018.

Fluxul financiar de ieșire în 2018

310. Cheltuielile suportate de familia reclamantului au fost formate din: cheltuieli de întreținere conform CCP pentru familia subiectului, formată din subiectul evaluării, soția acestuia și două fiice fiind de 121.440 MDL, cheltuieli de vacanță în valoare de 28.727 MDL, prețul de achiziție a automobilului Lexus CT200H în 2018 în sumă de 158.315 MDL.

311. Cheltuielile de vacanță în valoare de 28.727 MDL au fost declarate personal de către Dorin Munteanu în conținutul declarației pentru cinci ani, prin urmare corect acestea au fost incluse ca flux financiar de ieșire pentru anul 2018.

312.Dezacordul reclamantului privind includerea în fluxul financiar de ieșire a CCP-ului pentru familie (reclamant, soție și două fiice) în cuantum de 121.440 MDL instanța de judecată l-a combătut în para.244-253 și 294. Aceleași concluzii instanța le menține și pentru anul 2018.

a) *Neacceptarea argumentelor despre faptul intrării în posesia automobilului „Lexus CT200h”, achiziționat la prețul de 10.000 MDL.*

313.Completul de judecată special al Curții Supreme de Justiție reține că Dorin Munteanu, în a.2018, a achiziționat un automobil de model Lexus CT200H, a/f 2013. Prețul de achiziție a vehiculului menționat indicat în contractul de vânzare-cumpărare din 23 iulie 2018, a fost de 10.000 MDL.

314.Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii nu a reținut respectiva sumă în fluxul financiar de intrare pe anul 2018, având dubii cu privire la prețul real al acestui vehicul. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție se aliniază acestor concluzii, or, după cum rezultă din dosarul de evaluare conform unei facturi emise pe 27 martie 2018, I.B. a cumpărat vehiculul în cauză de la o societate olandeză - „Auto Wientjes”, pentru suma de 6.800 EUR (aproximativ 140.000 MDL), iar conform informațiilor furnizate de Serviciul Vamal, valoarea stabilită a acestui vehicul a fost de 140.000 MDL, taxa de import a fost de 18.315 MDL, total suma de 158.315 MDL.

315.Prin urmare, completul de judecată nu acceptă poziția reclamantului că prețul de achiziție a vehiculului în luna iulie 2018 a constituit 10000 lei, în condițiile în care diferența dintre cele două prețuri realizate într-un interval de timp relativ scurt (de 4 luni), este una semnificativă.

316.În cadrul evaluării, de către Comisie, s-a realizat verificarea prețului de achiziție a automobilului de model Lexus CT200H, a/f 2013, conform valorii medii de piață a trei automobile identice, iar reieșind din informațiile a trei anunțuri din surse deschise, prețul unui vehicul identic, la situația anului 2024, s-a stabilit a fi de 12.800 EUR, echivalentul a 245.000 MDL.

317.În atare împrejurări, argumentele respective întăresc poziția Consiliului Superior a Magistraturii că prețul de achiziție a automobilului de model Lexus CT200H, a/f 2013, la data de 23 iulie 2018, este 158.000 MDL (140.000 MDL – costul propriu-zis + 18.315 MDL – taxe de import).

318.Argumentul reclamantului că, atât Comisia de evaluare, cât și Consiliul Superior al Magistraturii au reținut concluzii contradictorii cu referire la costul automobilului „Lexus CT200h”, a/f 2013, inițial în 2018 la prețul de achiziție de 158.315,00 MDL, ulterior în 2019 ca preț de înstrăinare de 10.000 MDL, Completul nu-l va reține. Or, prețul de achiziție de 158.315,00 MDL rezultă din împrejurările de fapt în consecutivitate cronologică, raportate la momentul procurării automobilului, ulterior importării lui și respectiv a înstrăinării către reclamant, pe când acest lucru nu se constată și în cazul situației anului 2019, când automobilul a fost înstrăinat de către reclamant.

319.De fapt, acest argument nu are o semnificație esențială, odată ce el nu schimbă situația reclamantului, la caz, ar duce doar la diminuarea soldului negativ

(la -38.194 MDL, în loc de -186.509 MDL) și nu ar exclude anul 2018 din analiza situației de caz a deficitului financiar total acumulat.

320. În aceste circumstanțe și în lipsa unor probe care ar dovedi contrariul, instanța de judecată constată că Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii întemeiat au inclus suma de 158.315 MDL ca cheltuieli pentru anul 2018 a familiei subiectului.

321. Astfel, pentru 2018, familia subiectului a înregistrat un flux financiar de ieșire de 308.482 MDL, mai mare decât fluxul financiar de intrare de 121.973 MDL, obținând un sold negativ de -186.509 MDL.

G. cu privire la averea nejustificată pentru anul 2019

322. Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii au reținut că pentru anul 2019, Dorin Munteanu a avut un venit de 899.474 MDL și cheltuieli de 976.278 MDL.

323. Dorin Munteanu a susținut că suma de 67.700 MDL reprezintă plata pentru imobil care aparține părinților săi și urmează a fi exclusă din fluxul financiar de ieșire, la fel a solicitat micșorarea CCP la 80 %.

Fluxul financiar de intrare în 2019

324. Reclamantul în anul 2019 a avut un salariu net în calitate de judecător de 234.800 MDL. Soția subiectului a primit 92.035 MDL de la Primăria Chișinău și o indemnizație medicală de 203 MDL, familia subiectului a primit 13.811 MDL ca indemnizație pentru îngrijirea copilului din partea autorităților române.

325. Tot din materialele dosarului de evaluare rezultă că Dorin Munteanu în anul 2019 a mai obținut un venit în mărime de 548.625 MDL în urma vinderii apartamentului nr. 100 cu suprafața de 50.8 m² din str. Socoleni, precum și suma de 10.000 MDL ca urmare a înstrăinării automobilului de model „Lexus CT200h”.

326. Veniturile familiei reclamantului sunt confirmare prin informații bancare, contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului din 13 decembrie 2019, contractul de vânzare-cumpărare a automobilului din 24 decembrie 2019, precum și prin declarația de avere și interese personale pentru anul 2019.

327. Prin urmare, se atestă că pentru anul 2019 Dorin Munteanu a înregistrat un flux financiar de intrare de 899.474 MDL.

Fluxul financiar de ieșire în 2019

328. Instanța de judecată reține că Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii corect au inclus ca flux financiar de ieșire suma de 24.312 MDL suportată de către familia reclamantului pentru vacanțe, suma de 326.011 MDL economii în numerar și suma de 6.173 economii bancare, or, aceste sume au fost declarate de către Dorin Munteanu în rundele de întrebări-răspunsuri și au fost susținute în ședința de judecată.

329. Totodată, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 17 decembrie 2019 reclamantul a achiziționat automobilul de model „Lexus NX300H” la preț de 410.000 MDL.

330.Referitor la micșorarea CCP până la 80 % pentru familia reclamantului (reclamant, soție și cele două fiice) în mărime de 142.085 MDL, instanța de judecată menționează că s-a expus în para.244-253 și 294, aceleași concluzii rămân a fi actuale și pentru anul 2019, argumentele fiind identice.

331.Referitor la includerea de către CSM în fluxul financiar de ieșire pentru anul 2019 a achitării unei rate în mărime de 67.700 MDL pentru achiziționarea apartamentului cu suprafața de 132,8 m², completul nu va reține aici o analiză diferită de cea reținută pentru anul 2012, odată ce s-a expus asupra acestor argumente în para. 254-258, constatând că părinții reclamantului nu sunt ei beneficiarii efectivi ai apartamentului cu suprafața de 132.8 m² din b-dul Mircea cel Bătrân, 22/3, mun. Chișinău; aceleași concluzii rămân a fi actuale și pentru anul 2019.

332.Astfel, în total, pentru anul 2019 Dorin Munteanu a înregistrat un flux financiar de ieșire de 979.278 MDL, mai mare decât fluxul financiar de intrare de 899.474 MDL, obținând un sold negativ de -76.804 MDL.

H. cu privire la averea nejustificată pentru anul 2020

333. Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii au reținut că pentru anul 2020, Dorin Munteanu a avut un venit de 1.078.448 MDL și cheltuieli de 1.101.303 MDL.

334. Dorin Munteanu pentru acest an a invocat dezacordul cu CCP și a solicitat micșorarea CCP la 80 %.

Fluxul financiar de intrare în 2020

335. Reclamantul în anul 2020 a primit salariu de la Judecătoria Chișinău în mărime de 481.789 MDL și de la Institutul Național al Justiției în mărime de 788 MDL. Soția subiectului a primit salariu de 103.334 MDL de la Primăria Chișinău și o indemnizație medicală de 2.556 MDL. Familia subiectului a primit și suma de 14.688 MDL ca indemnizație pentru îngrijirea copilului din partea autorităților române.

336. Dorin Munteanu în rundele de întrebări-răspunsuri a declarat că în anul 2020 a luat un împrumut de la soră bani în valoare de 143.109 MDL, la fel a deținut în numerar suma de 332.184 MD ca economii.

Fluxul financiar de ieșire în 2020

337. Din materialele dosarului de evaluare rezultă că Dorin Munteanu în anul 2020 a avut cheltuieli pentru încăperea nelocativă cu suprafața de 72,5 m² în mărime de 85.550 MDL, fapt confirmat prin certificatul nr. 14 din 27 mai 2020, dar și prin răspunsurile acordate de reclamant în cadrul rundelor de întrebări. Iar potrivit contractului de împrumut din 08 mai 2020 a acordat către SRL „Met-CT Grup” un împrumut în mărime de 724.999 MDL. Dorin Munteanu în declarația pentru cinci ani a indicat ca cheltuieli pentru anul 2020 suma de 34.620 MDL suportate pentru vacanță, achitarea impozitului pentru creșterea de capital în mărime de 32.848 MDL, economii în numerar în mărime de 70.000 MDL și economii bancare în mărime de 4.961 MDL. Aceste sume au fost corect incluse

de către Consiliul Superior al Magistraturii ca flux financiar de ieșire pentru anul 2020, asupra lor obiecții din partea reclamantului nu au parvenit.

338. Referitor la micșorarea CCP-ului până la 80 % pentru familia reclamantului, în componența a doi membri maturi și doi copii minori, în mărime de 148.325 MDL, instanța de judecată menționează că s-a expus în para.244-253 și 294, aceleași concluzii rămân a fi actuale și pentru anul 2020, argumentele fiind identice.

339. Astfel, în 2020 familia subiectului a înregistrat un flux financiar de ieșire de 1.101.303 MDL, mai mare decât fluxul financiar de intrare de 1.078.448 MDL, obținând un sold negativ de - 22.855 MDL.

340. În concluzie, în urma examinării cauzei, în cadrul ședinței de judecată, s-a stabilit că soldul negativ total pentru anii 2012, 2015 - 2020 este de - 1.015.093 MDL și este format din soldurile negative admise pentru anii: anul 2012 - 250.427 MDL; anul 2015 - 187.636 MDL, anul 2016 - 286.945 MDL, anul 2017 - 3.917 MDL, anul 2018 - 186.509 MDL, anul 2019 - 76.804 MDL și anul 2020 - 22.855 MDL. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a reținut că Dorin Munteanu pentru anul 2011, a înregistrat un sold pozitiv în cuantum de 44732 MDL, de aceea l-a exclus din analiza situației de caz în ce privește averea nejustificată a reclamantului. Respectiv, soldul negativ reținut de Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii s-a diminuat de la 1.027.591 MDL – la 1.015.093 MDL.

341. Astfel, soldul negativ constatat a depășit pragul de 20 de salarii medii pe economie prevăzut de Guvern pentru anul 2023. Or, conform hotărârii Guvernului nr. 936 din 28.12.2022, cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, s-a stabilit a fi în mărime de 11.700 lei.

342. Prin urmare, corect Consiliul Superior al Magistraturii a conchis că Dorin Munteanu nu corespunde criteriului privind integritatea financiară prevăzut la art. 11 alin. 3 lit. a) din Legea nr. 65/2023, odată ce diferența dintre avere, venituri și cheltuieli, pentru perioada celor 12 ani ai evaluării, a depășit pragul de 234 000 MDL (11 700 lei x 20 salarii). Iar, pe cale de consecință, corect Consiliul a decis acceptarea Raportului de evaluare externă, constatând nepromovarea evaluării de către reclamant. De rând cu aceasta, în temeiul art. 17 alin. 4 a Legii nr. 65/2023, corect Consiliul a decis eliberarea lui Dorin Munteanu din funcția de judecător, cu aplicarea consecințelor din alin. 5 a art. 17 din Legea nr. 65/2023, or, cuantumul ridicat al averii nejustificate îndreptățește stabilirea pentru reclamant a unei din cele mai severe măsuri disciplinare, iar lipsa integrității judecătorului condiționează imposibilitatea de a exercita în continuare funcția deținută.

343. Cu referire la preținsele erori procedurale, care ar afecta caracterul echitabil al procedurii de evaluare, Completul reține aici că reclamantul a invocat asemenea erori, cum ar fi: lipsa independenței Consiliului Superior al Magistraturii și a Comisiei de evaluare, exercitarea dreptului discreționar contrar art. 137 din Codul administrativ, termenul de prescripție excesiv de mare, lipsa

dublului grad de jurisdicție, încălcarea art. 8 CEDO, nemotivarea actului administrativ contestat, tratament diferit în raport cu alți subiecți ai evaluării.

344. Cu privire la pretinsa lipsă de independență și imparțialitate a Consiliului Superior al Magistraturii, completul de judecată menționează că independența și imparțialitatea organului nu pot fi negate exclusiv prin raportare la componența numerică a membrilor, ci trebuie analizate funcțional și instituțional, conform jurisprudenței constante a CtEDO.

345. Curtea Europeană a statuat că art. 6 § 1 CEDO nu impune statelor un model instituțional rigid privind structura consiliilor judiciare sau a organelor cu atribuții disciplinare ori de carieră (a se vedea Kleyen și alții c. Olandei, §193). Esențial este dacă organul oferă garanții suficiente împotriva presiunilor externe și dacă membrii săi sunt independenți în exercitarea mandatului.

346. În speță, membrii Consiliului Superior al Magistraturii sunt desemnați prin proceduri prevăzute de lege. Niciun element concret nu demonstrează existența unor presiuni sau influențe externe, deci, simplul fapt că nu toți membrii sunt judecători nu echivalează cu lipsa imparțialității.

347. Nu poate fi admis argumentul privind lipsa de independență a Consiliului Superior al Magistraturii, odată ce prevederile Legii nr. 947/1996 în vigoare la momentul hotărârii adoptate, indică asupra faptului că, toți membri care formează componența Consiliului Superior al Magistraturii sunt supuși evaluării integrității de către Comisia de evaluare externă în baza Legii nr. 26/2022, la fel, judecătorii și non-judecătorii care formează componența Consiliului se bucură de o înaltă reputație profesională și integritate personală, cu experiență în domeniul dreptului sau în alt domeniu relevant, care nu activează în cadrul puterii legislative, executive sau judecătorești și nu sunt afiliate politic.

348. La caz, la adoptarea hotărârii nr. 595/36 din 29.10.2024 au participat 11 membri (5 judecători și 6 non-judecători) care au asigurat cvorumul de 2/3 din membri (prezenți 11 membri din 12) și care au adoptat hotărâri cu votul deschis al majorității (10 ”pro” și 1 ”împotriva”).

349. Mai mult ca atât, referirea reclamantului la pct. 6.4¹ din Regulamentul Consiliului Superior al Magistraturii care prevedea că, ședințele Consiliului Superior al Magistraturii la care se examinează cariera judecătorului, aplicarea sancțiunii disciplinare judecătorului; eliberarea acordului pentru începerea urmăririi penale, de reținere, de aducere silită, de arestare sau de percheziție a judecătorului, suspendarea din funcție a judecătorului în legătură cu pornirea urmăririi penale, de aplicare a măsurilor speciale de investigații în cauza penală în care figurează judecătorii în funcție, sunt deliberative dacă din membrii prezenți la ședința cel puțin jumătate sunt membri-judecători, nu are relevanță la caz, odată ce legalitatea acestei hotărâri adoptate de către Consiliul Superior al Magistraturii este supusă controlului, inclusiv sub aspect de fond, în temeiul art. 18 a Legii nr. 65/2023. Or, așa cum rezultă din norma menționată, hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii poate fi contestată de către judecător la Curtea Supremă de Justiție; contestația se examinează în ședință publică, la care sunt invitați pentru prezentarea poziției judecătorul vizat, reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii, după caz,

și reprezentantul Comisiei de evaluare, iar, Curtea Supremă de Justiție admite contestația doar dacă constată că, în cadrul procedurii de evaluare, au fost admise erori procedurale grave care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare sau că există circumstanțe de fapt care puteau duce la promovarea sau nepromovarea evaluării.

350.De rând cu aceasta, constatările în cauza Catană vs Republica Moldova din 21.02.2023, pct.61, nu exclud ca garanțiile oferite de art. 6§1 CEDO să fie respectate în cadrul unui control judiciar asupra procedurilor desfășurate de Consiliul Superior al Magistraturii de către o instanță de judecată competentă să asigure aceste exigențe CEDO, care indică: „61. În cazul în care, ca în această cauză, articolul 6 § 1 din Convenție se aplică procedurilor disciplinare, Convenția impune existența a cel puțin unuia dintre următoarele două mecanisme: fie organele profesionale disciplinare îndeplinesc ele însele exigențele articolului 6 din Convenție, fie nu le îndeplinesc, dar procedurile în fața lor sunt supuse unui control ulterior al unui organ judiciar cu competență deplină, care dispune el însuși de garanțiile prevăzute de acest articol (Albert și Le Compte v. Belgia, 10 februarie 1983, § 29, seria A nr. 58, Fazia Ali v. Regatul Unit, nr. 40378/10, § 75, 20 octombrie 2015, și Eminağaoğlu v. Turcia, nr. 76521/12, §§ 94 și 103, 9 martie 2021, și cauzele citate).”

351.Cu privire la pretinsa lipsă de independență și imparțialitate a Comisiei de evaluare, comisia de evaluare nu este un „tribunal” în sens clasic, ci un organ administrativ specializat, ale cărui decizii sunt supuse controlului judecătoresc. Prin urmare, standardele art. 6 se aplică global procedurii, nu exclusiv etapei administrative. La caz, procedura în fața Comisiei de evaluare și Raportul de evaluare sunt supuse examinării sub aspect de legalitate de către CSM, ulterior de către instanța de judecată, instanța având competențe de a verifica faptele, dreptul și proporționalitatea. Prin urmare, cerințele art. 6 sunt respectate per ansamblu.

352.Alt argument invocat de reclamant – tratamentul egal și echitabil în raport cu un alt subiect al evaluării, Completul de judecată îl va respinge odată ce reclamantul nu a probat că situațiile ar fi similare.

353.Compararea cu alte decizii (ex. cazul Ion Munteanu) este eronată, nefiind probat că situațiile de fapt ar fi identice prin structura veniturilor, explicațiile oferite, probele prezentate și nivelul de cooperare. În speță, discreția nu s-a transformat în arbitrar, ci a fost exercitată în limitele legii speciale (Legea nr. 65/2023), care stabilește criterii clare și cuantificabile.

354.Astfel, instanței nu i-au fost relevate acele situații comparabile și care ar fi identice sau aproape identice situației reclamantului, pentru a fi supuse analizei dacă într-adevăr așa s-a procedat motiv din care sunt absolut neîntemeiate alegațiile reclamantului, precum că Comisia de evaluare și-ar fi exercitat discreția sa în mod diferit. Deci, nu se constată că CSM și-a exercitat dreptul discreționar contrar art. 137 Cod administrativ, odată ce nu s-a demonstrat că situația de caz a lui Dorin Munteanu ar fi identică cu situația de caz a lui Ion Munteanu.

355.Cu privire la termenul excesiv de evaluare de 12 ani – pretinsa încălcare a securității juridice, la acest aspect Curtea Constituțională prin decizia de inadmisibilitate a sesizării nr. 262g/2024 a reținut că termenul de evaluare de 12

ani, prevăzut de art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 65/2023, nu are caracter retroactiv, întrucât legea stabilește expres că aprecierea criteriilor de integritate se face prin raportare la normele legale în vigoare la momentul săvârșirii faptelor. Totodată, Curtea a apreciat că durata de 12 ani nu este, prin ea însăși, excesivă sau disproporționată, având în vedere scopul legitim al legii – verificarea integrității financiare – și faptul că obligațiile de declarare a averii și intereselor pentru judecători existau de mai mulți ani.

356. Totodată, Curtea Constituțională în hotărârea nr. 2 din 16 ianuarie 2025 a menționat că în cauza *Thanza v. Albania*, 4 iulie 2023, Curtea Europeană a notat că legislația națională nu reglementa niciun termen limită la care autoritățile se puteau raporta pentru a examina integritatea etică și financiară a subiecților evaluării. Deși a reiterat că termenele limită asigură certitudinea juridică, Curtea Europeană nu a considerat că reclamantul, judecător al Curții Supreme supus procesului de vetting în anul 2017, a fost plasat într-o situație dificilă atunci când i s-a cerut să-și justifice caracterul legal al resurselor financiare din perioada anilor 1990 și 2000. Dimpotrivă, Curtea Europeană a făcut trimitere la jurisprudența sa anterioară din cauza *Xhoxhaj v. Albania*, 9 februarie 2021, potrivit căreia trebuie luate în considerare și particularitățile proceselor de verificare a activelor utilizate la scară largă (a se vedea *Thanza v. Albania*, §§ 103, 104 și 107).

Având în vedere că bunurile personale sau familiale se acumulează în mod normal pe parcursul vieții profesionale, Curtea Europeană a notat că stabilirea unor limite temporale stricte pentru evaluarea bunurilor ar restrânge și ar afecta în mare măsură capacitatea autorităților de a evalua legalitatea tuturor activelor dobândite de către persoana care este verificată pe parcursul carierei sale profesionale. O evaluare a bunurilor manifestă particularități, spre deosebire de procedurile disciplinare obișnuite, care impun acordarea unui grad mai mare de flexibilitate autorităților statului pentru aplicarea prescripțiilor legale, în conformitate cu obiectivul de restabilire și de consolidare a încrederii publicului în sistemul de justiție și asigurarea unui nivel ridicat de integritate așteptat de la membrii sistemului judiciar (a se vedea *Thanza v. Albania*, § 104; *Xhoxhaj v. Albania*, § 349).

De asemenea, Curtea a observat că, în opinia Comisiei de la Veneția, perioada de 12 ani nu pare să impună o sarcină excesivă, având în vedere că judecătorii și procurorii aveau obligația să-și declare veniturile încă din anul 2002 (CDL-AD(2023)023, 13 iunie 2023, § 20).

357. Aspectul invocat de reclamant că Comisia de evaluare, ulterior și CSM au pus sarcina reclamantului să dovedească veniturile părinților începând cu anii 1990, în cazul de față nu excede perioadei verificării. Or, Comisia de evaluare a acționat doar în favoarea reclamantului care a invocat că suma de 4.500 Euro (pretins donată reclamantului în anul 2015) a fost acumulată de părinții săi începând cu anii 1990. Deci, verificării s-a supus anul 2015, iar perioada 1990-2014 s-a verificat doar în scopul de a include sau nu, suma de 4.500 Euro la veniturile anului 2015, deci, ține de particularitățile procesului de verificare.

358. Cu referire la lipsa dublului grad de jurisdicție, completul de judecată notează că art. 6 CEDO nu garantează un dublu grad de jurisdicție în materie civilă, ci doar în materie penală (art. 2 Protocolul nr. 7). În materie civilă și administrativă, statele au libertatea de a stabili arhitectura căilor de atac. Art. 119 din Constituția RM prevede exercitarea căilor de atac „în condițiile legii”, lăsând legiuitorului marja de a institui: fie mai multe grade de jurisdicție, fie o singură instanță, atunci când cauza este examinată de o instanță supremă sau specializată.

359. Decizia completului de judecată prevăzută de Legea nr. 65/2023 este adoptată de o instanță cu plenitudine de jurisdicție, capabilă să examineze atât legalitatea, cât și temeinicia deciziei administrative, ceea ce satisface exigențele art. 6 CEDO. Invocarea practicii Curții Constituționale a României nu este obligatorie și nu produce efecte directe în ordinea constituțională a Republicii Moldova.

360. Cu referire la alegațiile reclamantului privind violarea dreptului la respectarea vieții private în sensul art. 8 din Convenție, Completul reține constatările Curții Constituționale abordate în hotărârea nr. 2 din 16.01.2025, unde Curtea notează că, eliberarea din funcție reprezintă o sancțiune disciplinară gravă, care poate fi impusă unei persoane. Impunerea unei astfel de măsuri, care afectează negativ viața privată a unei persoane, pretinde prezentarea unor concluzii solide referitoare la etica, integritatea și competența profesională a persoanei (a se vedea Nikëhasani v. Albania, 13 decembrie 2022, § 114).

361. Însă, totodată, Curtea observă că procedura de evaluare externă a integrității financiare și etice a procurorilor și judecătorilor are un caracter excepțional și face parte din reforma domeniului justiției. Această procedură urmărește să elimine din sistemul public judecătories și procurorii lipsiți de integritate, să sporească încrederea cetățenilor în autoritatea judecătorească și în procuratură și a fost reglementată pentru că s-a constatat că mecanismele obișnuite de evaluare erau ineficiente. Și în astfel de situații, sancțiunea eliberării din funcție a judecătorului, ca unică sancțiune, este compatibilă cu art. 8 din Convenție. De rând cu aceasta, nu contravin art. 8 CEDO nici consecințele acestei nepromovări care sunt prevăzute de alin. 5 din art. 17 a Legii nr. 65/2013. Or, după cum menționează Curtea Constituțională în hotărârea nr. 2 din 16.01.2025, subiecții care nu au promovat evaluarea și au fost eliberați din funcție în legătură cu aceasta, nu mai întrunesc condițiile legale pentru a li se achita indemnizația unică de concediere, dar nici condițiile pentru a beneficia de pensia specială de judecător, odată ce ei nu au plecat onorabil din sistem. La acest capitol legea este clară, odată ce în art. 20 alin. 4 a Legii nr. 65/2023, legiuitorul a prevăzut situația aplicării și în privința candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, în mod corespunzător, a efectelor nepromovării prevăzute la art. 17 alin. (4) și (5).

362. Alte argumente pe care se bazează acțiunea reclamantului, este nemotivarea actului administrativ individual contestat și exercitarea discreției în mod diferit și select.

363. Astfel, pentru a elucida argumentul privind nemotivarea hotărârii contestate completul de judecată menționează, că din conținutul prevederilor art. 118 din Codul administrativ rezultă, că motivarea actului administrativ trebuie să conțină circumstanțele de fapt și de drept, la fel din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar.

364. Prin urmare, principiul motivării impune necesitatea indicării exprese și implicite a circumstanțelor de fapt și de drept, care determină soluția adoptată. Motivarea nu poate fi limitată la competență, ori la temeiul de drept al acesteia, ci trebuie să conțină și elementele de fapt care să permită, pe de o parte, destinatarilor să cunoască și să evalueze temeiurile deciziei, iar, pe de altă parte, să facă posibila exercitarea controlului de legalitate.

365. Analizând hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 595/36 din 29 octombrie 2024 cu privire la acceptarea raportului Comisiei de evaluare externă a candidatului la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, Dorin Munteanu instanța de judecată constată că aceasta este motivată, or, sunt inserate circumstanțele de fapt și de drept care au stat la baza soluției adoptate.

366. În concluzia celor constatate și enunțate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că cererea de contestare formulată de Dorin Munteanu este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, întrucât nu există motive, care să justifice anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 595/36 din 29 octombrie 2024 cu privire la evaluarea externă candidatului la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție - Dorin Munteanu.

367. În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, art. 18 alin. (2¹) pct. 1) al Legii nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge contestația depusă de Dorin Munteanu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, Comisiei de evaluare a integrității judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție privind anularea actului administrativ și dispunerea reluării procedurii de evaluare.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Stella Bleșceaga

Diana Stănilă